

САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: БНА-2025/001/НА-СТА-ТЕЗ

Цахим хуудас:
www.open.audit.mn

Баянхонгор хот
2025 оны 04 дүгээр сарын 18-ны
өдөр

Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,
Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат

Утас: 70442584 Цахим хаяг: Munkhbatb@audit.gov.mn

Аудитын менежер: М.Алтантуяа

Утас: 70442424 Цахим хаяг: Altantuyam@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Н.Батчимэг

Утас: 88110538 Цахим хаяг: BatchimegN@audit.gov.mn

Аудитор: Н.Бунчинсүрэн

Утас: 99049866 Цахим хаяг: Bunchinsurenn@audit.gov.mn

Аудитор: Г.Энхзул

Утас: 99333147 Цахим хаяг: Enkhzulg@audit.gov.mn

Аудитор: Ц.Дорж

Утас: 88114307 Цахим хаяг: Dorjts@audit.gov.mn

АГУУЛГА

2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	9
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан	9
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан	9
2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан.....	10
2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	11
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	11
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан.....	12
3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА.....	12
3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа	12
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт	12
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал	13
3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд.....	13
3.4.1 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт.....	13
3.4.2 Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө	14
3.4.3 Богино хугацаат хөрөнгө оруулалт	17
3.4.4 Авлага	17
3.4.5 Урьдчилгаа	19
3.4.6 Бараа материал	19
3.4.7 Үндсэн хөрөнгө	20
3.4.8 Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт	22
3.4.9 Өр төлбөр	22
3.4.10 Засгийн газрын хувь оролцоо.....	24
3.5.3. Нэмэлт төсөв	25
4. АУДИТЫН ТАЙЛАН	26
4.1. Ерөнхий зүйл	26
4.2 Материаллаг байдал	26
4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт.....	26
4.4 санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	27
4.4.1 Шилэн дансны мэдээлэл	27
4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд.....	28
4.5.1 Завсрын аудитын талаар.....	30
4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн	30
4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал.....	32
Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн.....	32
5. Аудитын илрүүлэлт.....	35
5.1. Албан шаардлага.....	36
5.2. Зөвлөмж.....	36
6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ	37

Товчилсон үгийн жагсаалт

АОУС,	Аудитын олон улсын стандарт
АДБОУС,	Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт
ААНБ	Аж ахуй нэгж байгууллага
УСНББОУС	Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт
НБББББ	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг
НББОУС,	Нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт
СТОУС,	Санхүүгийн тайлангийн олон улсын стандарт
СХАА,	Санхүүгийн хяналт аудитын алба
СТХС	Санхүү Төрийн сангийн хэлтэс
СХСан	Сум хөгжүүлэх сан
ТЕЗ	Төсвийн ерөнхийлөн захирагч
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
ОНХС	Орон нутгийн хөгжлийн сан
ТӨҮГ	Төрийн өмчит үйлдвэрийн газар
ОНӨААН	Орон нутгийн өмчит аж ахуйн нэгж
ОНӨААТҮГ	Орон нутгийн өмчит аж ахуйн тооцоотой үйлдвэрийн газар
ТӨААН	Төрийн өмчит аж ахуйн нэгж
ЖДҮ	Жижиг дунд үйлдвэрлэл
ЦТ	Цахилгаан түгээх
ХХК	Хязгаарлагдмал хариуцлагатай компани
ХК	Хувьцаат компани
ОНӨГ	Орон нутгийн өмчийн газар
ЗДТГ	Засаг даргын Тамгын газар
ИТХ	Иргэдийн тэргүүлэгчдийн хурал
ЭМТ	Эрүүл мэндийн төв
ЕБС	Ерөнхий боловсролын сургууль
НӨАТ	Нэмэгдсэн өртгийн албан татвар

БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН ЗАСАГ
ДАРГА Д.МӨНХСАЙХАН ТАНАА

**БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

310 дугаар байр, Лувсанданзанжэнцэнгийн
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101
Утас: (976) 70442584

Цахим шуудан: procurement.bayankhongor@audit.gov.mn

2025.04.18 № 2/112

танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.4-д заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Засаг даргын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний дүгнэлтээр Баянхонгор аймгийн Засаг даргын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан болон тайлант жилийн эцсээрх санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг бүх материаллаг талаар нь Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв илэрхийлсэн байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нь санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Тайланд онд аймгийн татварын орлогоор 32,158.4 сая төгрөг оруулахаар төлөвлөснөөс 38,202.0 сая төгрөг оруулж, төлөвлөгөө 6,043.6 сая төгрөгөөр давж биелсэн, Нэгдсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаар 108,785.8 сая төгрөгийн төсөв батлагдаж гүйцэтгэлээр 91,829.2 сая төгрөгийн зарцуулж 84.4 хувийн гүйцэтгэлтэй байна.

8425020521

Баянхонгор аймгийн Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хийсэн аудитаар 4,753.5 сая төгрөгийн 7 алдаа, зөрчил илэрснээс 2,132.2 сая төгрөгийн 5 алдааг санхүүгийн тайланд залруулж, 2 зөрчилд зөрчлийг арилгах арилгах 1 албан шаардлага, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 1 зөвлөмжийг хүргүүлэв.

Тайлант онд аймгийн ТЭЗ-ийн харьяаны төсөвт байгууллагуудын залруулагдаагүй зөрчлийн 53.7 хувь буюу 4,928.2 сая төгрөг нь санхүүгийн зөрчил (үүнээс материаллаг зөрчил 680.7 сая, материаллаг бус 4,247.5 сая), 46.3 хувь буюу 4,250.5 сая төгрөгийн зөрчил нь санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын зөрчил эзэлж байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. АДБОУС 2706.10-д зааснаар хууль тогтоомжоор хориглоогүй, аудитын тайланд заавал мэдээлэх аудитын гол асуудал гэж тодорхойлоогүй, тухайлбал аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалтын улмаас аудитын хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй байдал үүссэн тухай, санхүүгийн тайланд аудит, аудитын тайлантай холбоотой аудиторын хүлээх үүрэг хариуцлагын тухай дэлгэрэнгүй тайлбар өгөхөөр хууль тогтоомжоор шаардсан мэдээллийг тусгана.

Баянхонгор аймгийн ИТХ-ын хуралдааны 2025 оны 04 дүгээр сарын 02-ны өдрийн 6/10 дугаар тогтоолоор аймгийн Засаг даргын 2024 оны хөгжлийн төлөвлөгөөнийн хэрэгжилтийг 87.5 хувийн хэрэгжилттэй буюу “Тодорхой үр дүнд хүрсэн” гэж дүгнэсэн байна.

Улс, орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар бий болсон хөрөнгийн ашиглалт, хадгалалт, хамгаалалт, бүртгэлийн талаар Төсвийн ерөнхийлэн захирагчийн Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичигт тодорхой тусгаж хөрөнгийн үр ашигийг гаргах шаардлагатай байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭВГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ

سرکاری نگرانیوں کے لیے ان کے لیے ہر قسم کی سہولتیں فراہم کی جائیں گی۔ ان کے لیے ہر قسم کی سہولتیں فراہم کی جائیں گی۔ ان کے لیے ہر قسم کی سہولتیں فراہم کی جائیں گی۔

مختلف نگرانیوں کے لیے ہر قسم کی سہولتیں فراہم کی جائیں گی۔ ان کے لیے ہر قسم کی سہولتیں فراہم کی جائیں گی۔ ان کے لیے ہر قسم کی سہولتیں فراہم کی جائیں گی۔

مختلف نگرانیوں کے لیے ہر قسم کی سہولتیں فراہم کی جائیں گی۔ ان کے لیے ہر قسم کی سہولتیں فراہم کی جائیں گی۔ ان کے لیے ہر قسم کی سہولتیں فراہم کی جائیں گی۔

مختلف نگرانیوں کے لیے ہر قسم کی سہولتیں فراہم کی جائیں گی۔ ان کے لیے ہر قسم کی سہولتیں فراہم کی جائیں گی۔ ان کے لیے ہر قسم کی سہولتیں فراہم کی جائیں گی۔

سرکاری سرٹیفکیٹ، وزارت تعلیم، حکومت پنجاب، پاکستان

2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Тодруулга	2023 оны 12-р сарын 31	2024 оны 12-р сарын 31
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН		42,115,489.0	58,413,507.7
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	3а, 3б	15,667,629.2	31,206,723.0
33	АВЛАГА	5а, 5б, 6а, 6б	9,639,062.2	10,940,696.9
34	УРЬДЧИЛГАА	7а, 7б	627,134.6	832,951.5
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	8а, 8б, 8в	8,069,233.9	9,443,106.5
36	НӨӨЦИЙН БАРАА	9а	8,112,429.1	5,990,029.8
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН		124,003,493.2	135,891,211.8
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	12а, 12б, 12в	124,003,493.2	135,891,211.8
39200	Биет хөрөнгө		112,778,572.1	123,339,155.5
39300	Биет бус хөрөнгө	13	11,224,921.1	12,552,056.4
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II		166,118,982.2	194,304,719.5
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР		10,239,584.5	16,697,417.3
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	15а, 15б	4,292,853.6	10,993,131.9
41300	Өглөг	17а, 17б	4,125,809.8	10,818,362.4
41400	Урьдчилж орсон орлого	18а, 18б	167,043.8	174,769.5
42	УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР		5,946,730.8	5,704,285.4
42200	Урт хугацаат зээл	20а, 20б	5,946,730.8	5,704,285.4
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН		155,879,397.8	177,607,302.2
51	Засгийн газрын хувь оролцоо		155,879,397.8	177,607,302.2
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал		53,741,318.7	56,284,798.2
51200	Хуримтлагдсан үр дүн		84,989,531.8	104,391,624.1
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү		17,148,547.2	16,930,879.8
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V		166,118,982.2	194,304,719.5

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	Тодруулга	2023 оны 12-р сарын 31	2024 оны 12-р сарын 31
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)		247,082,953.8	161,175,174.3
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО		24,092,945.2	38,202,045.9
110	Орлогын албан татвар		14,203,722.0	27,068,781.2
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар		14,321,865.5	27,150,780.5
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт		(795,573.8)	(1,049,936.1)
1103	ААН-ын орлогын албан татвар		677,430.2	967,936.8
113	Хөрөнгийн албан татвар		2,701,676.0	2,857,344.0
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж		7,187,547.2	8,275,920.7
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1а, 1б	93,275,787.9	116,771,809.4
120	Нийтлэг татварын бус орлого		52,030,407.5	59,198,652.1
121	Хөрөнгийн орлого		677,171.6	0.0
122	Тусламжийн орлого		2,180,000.0	2,600,652.5
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг		38,388,208.7	54,972,504.8
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО		129,714,220.7	6,201,319.0
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	2а, 2б	232,689,420.9	137,667,457.1
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		232,689,420.9	135,590,182.0
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		146,523,514.6	132,890,339.3
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		15,424,561.8	24,407,195.6
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл		1,889,463.5	2,991,722.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал		4,859,441.1	18,047,173.2
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		6,918,395.0	10,043,487.9
2105	Нормативт зардал		123,978.0	130,072.6
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал		630,439.4	1,276,682.8
2107	Томилолт, зочны зардал		357,571.7	495,465.7
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		85,559,915.2	34,678,200.8
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		30,759,748.9	40,820,338.7

212	ТАТААС		0.0	21,470.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		86,165,906.3	2,678,372.7
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ		0.0	2,077,275.1
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)		14,393,532.9	23,507,717.2
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН		2,775,919.6	3,038,074.7
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)		11,617,613.3	20,469,642.5

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код:	Тайлангийн үзүүлэлт	2023 оны 12-р сарын 31	2024 оны 12-р сарын 31
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	222,278,911.0	136,299,465.6
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	23,644,617.7	38,202,045.9
110	Орлогын албан татвар	13,755,394.4	27,069,221.2
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	14,321,865.5	27,151,220.5
1101	Хувь хүний орлогын албан татварын буцаан олголт	(795,573.8)	(1,049,936.1)
1103	ААН-ын орлогын албан татвар	229,102.7	967,936.8
113	Хөрөнгийн албан татвар	2,701,676.0	2,856,904.0
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	7,187,547.2	8,275,920.7
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	2,108,880.8	2,956,083.6
1181	Газрын төлбөр	1,055,215.9	944,411.1
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	4,012,182.8	3,871,879.7
1183	Бусад татвар	11,267.8	503,546.3
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	68,668,672.4	91,996,619.3
120	Нийтлэг татварын бус орлого	27,423,292.1	34,512,581.1
121	Хөрөнгийн орлого	677,171.6	0.0
122	Тусламжийн орлого	2,180,000.0	2,511,533.4
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	38,388,208.7	54,972,504.8
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	129,965,620.9	6,100,800.4
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	154,500,514.7	92,354,808.4
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	154,500,514.7	92,354,808.4
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	67,977,399.3	89,599,291.4
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	15,492,197.4	24,480,877.9
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	1,908,851.8	2,995,907.3
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	14,062,164.1	18,563,007.3
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	2,362,183.3	3,142,983.8
2105	Нормативт зардал	128,239.0	111,818.1
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	1,129,480.4	1,441,515.9
2107	Томилолт, зочны зардал	361,474.7	476,655.8
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	13,419,407.0	12,775,967.9
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	19,113,401.6	25,610,557.4
212	ТАТААС	0.0	21,470.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	86,523,115.4	2,734,046.9
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	67,778,396.2	43,944,657.2
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	68,141,709.8	28,362,488.5
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	68,141,709.8	28,362,488.5
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	68,141,709.8	28,362,488.5
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(68,141,709.8)	(28,362,488.5)
VII	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭНИЙ ДҮН	(663,114.6)	(43,074.9)
23	ЭРГЭЖ ТӨЛӨГДӨХ ТӨЛБӨРИЙГ ХАССАН ЦЭВЭР ЗЭЭЛ	663,114.6	0.0
25	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДАЛ	0.0	43,074.9
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	(1,026,428.3)	15,539,093.8
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	16,694,057.5	15,667,629.2
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	15,667,629.2	31,206,723.0

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	52,363,723.6	17,472,925.3	71,921,315.2	141,757,964.1
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	1,432,270.2	42,428.4	1,450,603.3	2,925,301.9
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	53,795,993.8	17,515,353.8	73,371,918.5	144,683,266.1
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	0.0	-366,806.6	0.0	(366,806.6)
5	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	(54,675.1)	0.0	0.0	(54,675.1)
9	Тайлант үеийн үр дүн	0.0	0.0	11,617,613.3	11,617,613.3
10	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	53,741,318.7	17,148,547.2	84,989,531.8	155,879,397.8
11	2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	53,741,318.7	17,148,547.2	84,989,531.8	155,879,397.8
12	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	1,434,697.4	(185,474.1)	(1,067,550.2)	181,673.1
13	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	55,176,016.1	16,963,073.1	83,921,981.6	156,061,070.9
15	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт бууралт	1,108,782.2	(32,193.3)	0.0	1,076,588.8
19	Тайлант үеийн үр дүн	0.0	0.0	20,469,642.5	20,469,642.5
20	2024 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	56,284,798.2	16,930,879.8	104,391,624.1	177,607,302.2

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	108,785,785.6	91,829,231.0	16,956,554.6	84.4
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	73,210,487.0	66,569,953.4	6,640,533.6	90.9
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	68,457,740.8	63,266,625.6	5,191,115.2	92.4
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	25,266,734.6	24,202,055.7	1,064,678.9	95.8
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	3,186,117.4	2,981,504.8	204,612.6	93.6
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	18,838,877.3	18,533,271.6	305,605.7	98.4
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,215,124.9	3,128,215.5	86,909.4	97.3
2105	Нормативт зардал	82,799.4	78,752.4	4,047.0	95.1
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	2,582,595.3	2,375,507.3	207,088.0	92.0
2107	Томилот, зочны зардал	485,794.0	472,636.4	13,157.6	97.3
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,205,768.1	2,877,669.3	328,098.8	89.8
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	11,593,929.8	8,617,012.7	2,976,917.1	74.3
212	ТАТААС	60,000.0	21,470.0	38,530.0	35.8
2122	Хувийн хэвшлийн байгууллагад олгох татаас	60,000.0	21,470.0	38,530.0	35.8
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	4,692,746.2	3,281,857.8	1,410,888.4	69.9
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	1,853,741.5	989,764.5	863,977.0	53.4
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	2,839,004.7	2,292,093.3	546,911.4	80.7
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	35,575,298.6	25,259,277.6	10,316,021.0	71.0
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	108,785,785.6	96,641,099.9	12,144,685.7	88.8
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	21,576,982.0	0.0	21,576,982.0	0.0
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	75,521,738.1	92,006,361.3	(16,484,623.2)	121.8

35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	5,829,151.3	2,124,085.2	3,705,066.1	36.4
36	ТУСЛАМЖИЙН ЭХ ҮҮСВЭРЭЭС САНХҮҮЖИХ	5,857,914.2	2,510,653.4	3,347,260.8	42.8
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.0	4,355,557.2	0.0	0.0
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.0	9,167,426.2	0.0	0.0
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	1,896	1,868	28	98.5
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	50	50	0	100
610001	Төсвийн байгууллага	50	50	0	100
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	928	930	-2	100.2
620001	Удирдах ажилтан	222	223	-1	100.5
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	471	473	-2	100.4
620003	Үйлчлэх ажилтан	140	140	0	100.0
620004	Гэрээт ажилтан	95	94	1	98.9

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,640,029.4	4,198,000.4
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,639,399.5	4,115,034.6
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,099,764.3	2,070,998.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	600.0	-
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	-	10,620.0
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	2,086,964.3	1,160,929.6
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	12,200.0	899,448.4
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	539,635.2	2,044,036.5
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	40,000.0	1,151,694.4
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	499,635.2	892,342.1
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	629.9	82,965.8
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,640,029.4	4,198,000.4
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	2,640,029.4	4,198,000.4
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.0	0.0
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.0	0.0

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Баянхонгор аймаг нь хүүхэд, гэр бүлийн хөгжил, хамгааллыг сайжруулж, аливаа хүчирхийлэл, гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх, хүүхдийн сурч, хөгжих, амьдрах, төлөвших ая тухтай орчныг бий болгох зорилгоор 2024 оныг “Гэр бүлийн хөгжлийг дэмжих жил” болгон зарласан байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Аймгийн Засаг дарга нь үйл ажиллагаандаа Монгол улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай, хөгжлийн бодлого төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль, Гамшгаас хамгаалах тухай хууль, төрийн албаны тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль, Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хууль, Шилэн дансны тухай хууль гэх мэт хуулиудыг голлон мөрдөж байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомжтой холбоотой Төсвийн тухай хууль, Төрийн хэмнэлтийн тухай хууль, нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийг үйл ажиллагаандаа мөрдөж байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй гэж үзлээ.

Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн харьяа байгууллагууд нь аймгийн Санхүү, Төрийн сангийн хэлтсийн 2021 онд боловсруулсан Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Аймгийн төсвийн ТЕЗ-ийн дотоод хяналтыг Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын алба хариуцан хэрэгжүүлж, албаны дарга, санхүүгийн хяналт шалгалтын улсын ахлах байцаагч 1, санхүүгийн хяналт шалгалтын улсын ахлах байцаагч 1, дотоод аудитор 6, гэрээт ажилтан 2, хүний нөөц, архив, бичиг хэрэг, нягтлан бодогч, дотоод ажилтан 11 нийт 9 орон тоотойгоор үйл ажиллагаагаа явуулсан байна.

Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн эрхлэх хүрээний төсөвт байгууллагуудын үйл ажиллагаа, аймгийн Засаг даргын салбарын сайдтай байгуулсан гэрээний үндсэн дээр бусад хэлтэс, агентлагийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд дотоод аудит, санхүүгийн хяналт шалгалтыг хийж гүйцэтгэсэн. Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын алба нь 2024 оны байдлаар байгууллагын гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд заасны дагуу төлөвлөгөөт санхүүгийн хяналт шалгалт 54, дотоод аудит 26, төлөвлөгөөт бус хяналт шалгалт 6, нийт 60 байгууллагад санхүүгийн хяналт шалгалт, дотоод аудитыг хийж гүйцэтгэсэн байна.

Дээрх хяналт шалгалтаар 48 заалт бүхий 92 зөвлөмж хүргүүлэн, улсын ахлах байцаагчийн 68.5 сая төгрөгийн төлбөрийн акт тогтоосны 54.0 сая төгрөг нь орон нутгийн төсөвт, 14.5 сая төгрөгийг тухайн байгууллагын төсөвт төвлөрүүлэхээр шийдвэрлэж, 1,319.3 сая төгрөгийн 18 албан шаардлага хүргүүлж ажилласан байна.

Засаг даргын дэргэдэх Дотоод аудитын хороо нь аймгийн Засаг дарга, аймгийн ЗДТГ-ын Хууль эрх зүйн хэлтсийн дарга, Санхүү төрийн сангийн хэлтсийн дарга, аймгийн Цагдаагийн газрын дарга, Төрийн албаны зөвлөлийн дарга-1, Мэргэжлийн төлөөлөл-2, Иргэдийн төлөөлөл-1, санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын албаны дарга-1, нарийн бичгийн дарга гэсэн бүтэц бүрэлдэхүүнтэй бөгөөд 2024 онд 4 удаа хуралдаж 86 байгууллагын дотоод аудит, хяналт шалгалтын тайланг хэлэлцэж, баталгаажуулж, 4 албан тушаалтанд сахилгын арга хэмжээ авахаар шийдвэрлэсэн саналыг хүргүүлж биелэлтийг тооцон ажилласан байна.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг Сангийн сайдын 2015 оны 341 дүгээр тушаалаар баталсан “Засаг даргын болон Засгийн газрын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, тодруулга бэлтгэх журам”-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

3.4.1 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт

Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангаар нийт хөрөнгө болон өр төлбөр, цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн 194,304.7 сая төгрөг болж өмнөх оноос 20.0 хувиар өссөн байна.

Хүснэгт 1. Нийт хөрөнгө ба нийт өр төлбөр, цэвэр өмч (сая төгрөг)

Тайлангийн үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Зөрүү	Дүнд эзлэх хувь	
				Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	42,115.5	58,413.5	16,298.0	25.4	30.1
Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	124,003.5	135,891.2	11,887.7	74.6	69.9
Нийт хөрөнгийн дүн	166,119.0	194,304.7	28,185.7	100.0	100.0
Нийт өр төлбөр	10,239.6	16,697.4	6,457.8	6.2	8.6
Цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	155,879.4	177,607.3	21,727.9	93.8	91.4
Өр төлбөр, цэвэр хөрөнгө/өмчийн дүн	166,119.0	194,304.7	28,185.7	100.0	100.0

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Аудитын илрүүлэлт:

1. Санхүүгийн байдлын өмнөх оны үлдэгдлийг 2023 оны аудитлагдсан санхүүгийн нэгтгэсэн тайлантай тулгаж үзэхэд өмнөх оны аудитын тайлан гарснаас хойш санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд засвар оруулснаас шалтгаалж Баянхонгор аймгийн Засаг даргын нөөц хөрөнгийн богино хугацаат өр төлбөр 13.5 сая төгрөгөөр буурсан, санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн орлого, зардал 56.6 сая төгрөгөөр өссөн, мөнгөн гүйлгээний тайлангийн орлого, зардал 430.4 сая төгрөгөөр илүү тайлагнасан байгаа тул зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх албан шаардлагыг хүргүүлэв.

3.4.2 Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө

Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 15,667.6 сая, эцсийн үлдэгдэл 31,206.7 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 15,538.5 сая төгрөгөөр буюу 99.2 хувиар өссөн байна. Нийт мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдлийн 29,513.1 сая буюу 94.5 хувь нь касс болон төрийн сангийн харилцах дансанд, 1,693.6 сая буюу 5.4 хувь нь арилжааны банканд байршиж байна.

Хүснэгт 2. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл (сая төгрөг)

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Кассад байгаа бэлэн мөнгө	Банканд байгаа бэлэн мөнгө		Өсөлт (+), Бууралт (-)
				Арилжааны банк	Төрийн сангийн нэгдсэн данс	
Кассад байгаа бэлэн мөнгө	2.1	2.7	2.7	-	-	0.6
Төгрөг/ ЖМС	2.1	2.7	2.7	-	-	0.6
Банканд байгаа бэлэн мөнгө	15,665.5	31,204.0	-	1,693.6	29,510.4	15,538.5
Төгрөг	15,665.5	31,204.0	-	1,693.6	29,510.4	15,538.5
Нийт мөнгөн хөрөнгийн дүн	15,667.6	31,206.7	2.7	1,693.6	29,510.4	15,539.1
Төрийн сан	6,535.3	11,321.4	-	-	11,321.4	4,786.1
Төсөвт байгууллагууд /ОНХС, СХС, Замын сан, өрхийн эмнэлэгүүд/	4,355.6	9,157.5	-	-	9,157.5	4,811.9
ОН-ын өмчит үйлдвэрийн газар	1,028.1	1,696.3	2.7	1,693.6	-	658.3
Төсөл, сангууд	3,748.8	9,031.5	-	-	9,031.5	5,282.8

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Төрийн сангийн мөнгөн хөрөнгө

Төрийн сангийн мөнгөн хөрөнгө оны эхэнд 6,535.3 сая төгрөг байснаас оны эцэст 11,321.4 сая төгрөг болж өмнөх оноос 4,786.1 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Энэ нь орон нутгийн давсан орлого 6,233.0 сая, төсөвт байгууллагуудын үндсэн болон нэмэлт дансны зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг Төрийн сангийн дансанд төвлөрүүлсэн 4,278.7 сая, урьд оны харилцах дансны 809.7 сая төгрөгийг зарцуулаагүй үлдэгдэл байгаа бөгөөд нийт 11,321.4 сая төгрөг байна.

Хүснэгт 3. Төрийн сангийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл (сая төгрөг)

Төрийн сангийн ерөнхий орлогын данс	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Үүнээс				Өсөлт (+), Бууралт (-)
			Орон нутгийн давсан орлого	Буцаан төвлөрүүлэлт (Үндсэн данс)	Буцаан төвлөрүүлэлт (Нэмэлт санхүүжилт)	Урьд оны зарцуулаагүй үлдэгдэл	
Галуут	253.0	331.4	227.1	94.7	4.4	5.2	78.4
Баян-овоо	56.4	65.9	-	16.1	10.3	39.4	9.4
Эрдэнэцогт	302.0	469.6	180.0	112.4	11.5	165.8	167.7
Бууцагаан	422.2	287.8	255.6	30.4	0.3	1.4	(134.4)
Жинст	50.8	126.8	44.4	57.0	-	25.4	76.0
Богд	267.4	247.2	86.9	98.5	0.2	61.6	(20.2)

Баянлиг	37.8	151.5	133.0	14.4	4.1	(0.0)	113.7
Баянговь	189.9	174.6	141.0	14.7	0.2	18.7	(15.2)
Гурванбулаг	341.1	278.4	77.5	133.7	37.2	30.0	(62.7)
Жаргалант	278.6	255.8	108.9	143.1	3.8	0.0	(22.8)
Заг	480.6	264.1	97.9	116.1	32.2	17.9	(216.6)
Баацагаан	161.7	193.7	21.3	143.4	10.6	18.4	32.0
Бөмбөгөр	93.1	551.9	270.6	81.0	107.0	93.3	458.8
Өлзийт	520.4	579.1	260.8	305.3	11.9	1.1	58.7
Хүрээмарал	167.1	406.6	253.1	133.0	11.9	8.6	239.6
Баянбулаг	458.2	404.7	279.2	125.0	0.5	0.0	(53.5)
Шинэжинст	468.9	776.8	687.7	53.7	35.4	-	307.8
Баянцагаан	383.0	408.9	175.1	89.6	-	144.2	25.9
Баян-өндөр	263.2	262.1	103.4	61.3	96.8	0.5	(1.2)
Баянхонгор сум	1,145.9	2,706.8	2,148.9	379.5	-	178.4	1,560.9
Сумдын дүн	6,341.5	8,943.7	5,552.7	2,203.0	378.3	809.7	2,602.2
Баянхонгор аймаг	193.8	2,377.7	680.3	1,107.4	590.1	-	2,184.0
Нийт дүн	6,535.3	11,321.4	6,233.0	3,310.3	968.4	809.7	4,786.1

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант оны эцэст төсвийн ерөнхий орлогын данс 11,321.4 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэйгээс 8,943.7 сая төгрөг нь 20 сумын орон нутгийн төсвийн ерөнхий орлогын дансны үлдэгдэл бөгөөд оны эцэст аймгийн төвийн төсөвт байгууллагууд зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг буцаан төвлөрүүлснээс 1,107.4 сая, тайлант оны давсан орлого 680.3 нийт 2,377.7 сая төгрөг аймгийн орон нутгийн ерөнхий орлогын дансны үлдэгдлээр байна.

Төсөвт байгууллага, сангийн мөнгөн хөрөнгө:

Төсөвт байгууллагын мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 4,355.6 сая, эцсийн үлдэгдэл 9,167.4 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 4,811.8 сая төгрөгөөр өссөн ба хоршоо хөгжүүлэх сангийн 1,848.4 сая, орон нутгийн хөгжлийн сангийн 6,671.4 сая, замын сангийн 637.7 сая, өрхийн эмнэлгүүдийн арилжааны банкин дахь харилцах дансны үлдэгдэл 9.9 сая төгрөг байна.

Хүснэгт 4 Төсөвт байгууллагын мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл (сая төгрөг)

Дд	Сумын нэр	Мөнгөн хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл			
		ХХСан	ОНХСан	Замын сан	Өрхийн эмнэлгүүд
1	Галуут	90.6	268.4	-	-
2	Баян-Овоо	120.8	210.5	-	-
3	Эрдэнэцогт	57.8	203.4	-	-
4	Бууцагаан	71.5	54.4	-	-
5	Жинст	128.1	106.6	-	-
6	Богд	64.1	61.0	-	-
7	Баянлиг	164.0	777.0	-	-
8	Баянговь	93.1	146.8	-	-
9	Гурванбулаг	156.7	282.4	-	-
10	Жаргалант	36.3	79.9	-	-
11	Заг	46.5	113.2	-	-
12	Баацагаан	111.7	156.9	-	-
13	Бөмбөгөр	42.3	426.6	-	-
14	Өлзийт	94.4	294.7	-	-
15	Хүрээмарал	36.4	190.6	-	-
16	Баянбулаг	110.0	211.8	-	-
17	Шинэжинст	118.1	1,767.1	-	-
18	Баянцагаан	119.2	58.6	-	-
19	Баян-Өндөр	58.0	854.2	-	-
20	Баянхонгор сум	129.0	167.6	-	-
21	Аймгийн ОНХС	-	239.6	-	-
22	Аймаг	-	-	637.7	9.9
Нийт дүн		1,848.4	6,671.4	637.7	9.9

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Хоршоо хөгжүүлэх сангийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл өмнөх оноос 464.1 сая төгрөгөөс өссөн нь сангийн зээлийн эргэн төлөлтийн орлого нэмэгдсэнээс шалтгаалсан бол Орон нутгийн хөгжлийн сангийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл өмнөх оноос 3,740.2 сая төгрөгөөр өссөн үзүүлэлттэй байна.

Хүснэгт 5. Төсөвт байгууллагын мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл (сая төгрөг)

Сумд	ХХС			ОНХС		
	Өмнөх он	Тайлант он	Зөрүү	Өмнөх он	Тайлант он	Зөрүү
Галуут	28.7	90.6	61.9	171.1	268.4	97.3
Баян-Овоо	90.5	120.8	30.3	75.2	210.5	135.3
Эрдэнэцогт	41.3	57.8	16.5	48.3	203.4	155.2
Бууцагаан	25.3	71.5	46.2	59.9	54.4	(5.5)
Жинст	58.3	128.1	69.7	15.0	106.6	91.6
Богд	100.5	64.1	(36.4)	48.9	61.0	12.1
Баянлиг	113.2	164.0	50.8	420.1	777.0	356.9
Баянговь	46.2	93.1	46.9	94.2	146.8	52.5
Гурванбулаг	131.4	156.7	25.3	161.4	282.4	121.0
Жаргалант	67.3	36.3	(31.0)	148.6	79.9	(68.7)
Заг	65.2	46.5	(18.7)	74.9	113.2	38.3
Баацагаан	66.5	111.7	45.2	134.1	156.9	22.8
Бөмбөгөр	57.2	42.3	(15.0)	194.1	426.6	232.6
Өлзийт	124.2	94.4	(29.9)	183.4	294.7	111.3
Хүрээмарал	4.0	36.4	32.4	74.3	190.6	116.3
Баянбулаг	63.1	110.0	46.9	153.4	211.8	58.4
Шинэжинст	54.0	118.1	64.1	101.2	1,767.1	1,665.9
Баянцагаан	64.4	119.2	54.8	114.9	58.6	(56.3)
Баян-Өндөр	21.3	58.0	36.8	595.8	854.2	258.4
Баянхонгор сум	161.7	129.0	(32.7)	59.4	167.6	108.2
Аймгийн ОНХС	-	-	-	3.2	239.6	236.4
Дүн	1,384.3	1,848.4	464.1	2,931.3	6,671.4	3,740.2

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Төсөл сангийн мөнгөн хөрөнгө:

Төсөл сангийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл өмнөх оноос 5,282.8 сая төгрөгөөр өсөж, 9,031.5 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байгаагийн 8,327.3 сая төгрөг нь улс, орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдэж байгаа төсөл, арга хэмжээнээс тооцсон барьцаа, ашиглалтад хүлээн авсан барилга байгууламжийн Барилгын тухай хуульд заасан баталгаат хугацааны баталгаа болон улсын төсвөөс хэрэгжүүлж байгаа төсөл, арга хэмжээний дутуу олгосон санхүүжилт байгаа бол 704.3 сая төгрөг нь улс, орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдэж байгаа төсөл, арга хэмжээнээс суутган тооцсон хяналтын зардал болон бусад зардлын зарцуулаагүй үлдэгдэл байна.

Хүснэгт 6. Төсөл сангийн мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл (сая төгрөг)

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Орон нутгийн нөөц сан	513.2	-	(513.2)	-
Техник хяналт данс, барьцаа данс	693.4	704.3	10.9	7.8
Барьцаа хөрөнгийн данс	2,542.2	8,327.3	5,785.1	92.2
Нийт дүн	3,748.8	9,031.5	5,282.8	100.0

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Төсвийн тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.7 дэх “Энэ хуулийн 43 дугаар зүйлд зааснаас бусад тохиолдолд төсвийн жил дуусахад төсвийн захирагчийн төсөв зарцуулах эрх нь дуусгавар болох бөгөөд төсвийн захирагчийн төсвийн зарцуулагдаагүй үлдэгдлийг тухайн шатны төсвийн ерөнхий дансанд татан төвлөрүүлнэ” гэж заасны дагуу Өмнөх онд ТШЗ-ийн 34 байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн дансны зарцуулаагүй үлдэгдэл 513.2 сая төгрөгийг орон нутгийн нөөц сан дансанд бүртгэж байсан бөгөөд тайлант онд аймаг сумдын Ерөнхий орлогын дансны үлдэгдэл дээр нэмж бүртгэсэн байна.

Арилжааны банкин дахь мөнгөн хөрөнгө:

Арилжааны банканд байршиж байгаа мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 1,026.8 сая, эцсийн үлдэгдэл 1,693.6 сая төгрөг болж, 666.7 сая төгрөгөөр өссөн бөгөөд үлдэгдлийн 99.4 хувийг ТӨҮГ болон ОНӨААН-ийн үлдэгдэл, 0.6 хувийг өрхийн эмнэлгүүдийн харилцах дансны үлдэгдэл эзэлж байна.

Хүснэгт 7. Арилжааны банкин дахь мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл (сая төгрөг)

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Өрхийн эмнэлэг	0.9	9.9	9.0	0.6
ТӨҮГ болон ОНӨҮГ	1,025.9	1,683.6	657.7	99.4
Дүн	1,026.8	1,693.6	666.7	100.0

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

ТӨҮГ болон ОНӨҮГ-ийн харилцах дансны үлдэгдэл 1,683.6 сая төгрөг байгаагаас “Баянхонгор Эрчим хүч” ЦТХХК-ийн харилцах дансны үлдэгдэл 1,171.9 сая, “Чандмань Баянхонгор” ХК-ийн үлдэгдэл 236.7 сая, “Баянхонгор Үйлдвэржилт хөгжлийн корпорац” ХХК-ийн үлдэгдэл 251.6 сая төгрөг байгаа нь голлох нөлөөг үзүүлж байна.

Төсөвт байгууллагын арилжааны банкны үлдэгдэл 0.6 сая төгрөг байгаа нь аймгийн төвийн 4 өрхийн эмнэлгийн харилцах дансны үлдэгдэл байна.

Аудитын явцад Баянхонгор аймагт үйл ажиллагаа явуулж байгаа арилжааны банкнуудад албан бичиг хүргүүлж, төрийн болон орон нутгийн өмчийн байгууллагуудын арилжааны банк дахь харилцах дансны мэдээллийг авахад төсвөөс гадуур данс нээгээгүй байна.

3.4.3 Богино хугацаат хөрөнгө оруулалт

Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд богино хугацаат хөрөнгө оруулалт байхгүй.

3.4.4 Авлага

Авлага дансны эхний үлдэгдэл 9,639.1 сая, эцсийн үлдэгдэл 10,940.7 сая төгрөг болж, 1,301.6 сая төгрөгөөр өссөн бөгөөд нийт авлагын 40.3 хувь буюу 4,407.3 сая төгрөгийг хувь хүмүүс болон байгууллагаас авах авлага, 47.4 хувь буюу 5,188.1 сая төгрөгийг сумдын хоршоо хөгжүүлэх сан, “Баянхонгор-Үйлдвэржилт хөгжлийн корпорац”-ийн жижиг дунд үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэхээр олгосон зээлийн авлага, харин 11.2 хувь буюу 1,223.4 сая төгрөг нь татаас санхүүжилтийн авлага байна.

Хүснэгт 8. Авлагын үлдэгдэл (сая төгрөг)

Ангилал	Өмнөх он	Тайлант он	Өсөлт (+), бууралт (-)	Хувь
Ажилчидтай холбогдсон авлага	14.0	16.4	2.4	0.1
Төлбөрт үйлчилгээний авлага	19.1	72.5	53.4	0.7
Татаас, санхүүжилтийн авлага	297.8	1,223.4	925.5	11.2
Зээлийн хүүгийн авлага	14.7	16.0	1.3	0.1
Дансны авлага /ТӨҮГ/	32.5	17.0	(15.5)	0.2
Татвар НДШ-ийн авлага	-	0.0	0.0	0.0
Бусад авлага	3,514.1	4,407.3	893.2	40.3
Зээлийн авлага	5,746.8	5,188.1	(558.6)	47.4
Дүн	9,639.1	10,940.7	1,301.6	100.0
Үүнээс байгууллагын төрлөөр:				
Төсөвт байгууллага	779.4	1,443.9	664.54	13.2
Төсөл/сан	5,388.5	5,226.2	(162.28)	47.8
ТӨҮГ болон ОНӨҮГ	3,471.2	4,270.6	799.38	39.0
Нийт дүн	9,639.1	10,940.7	1,301.6	100.0

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Аймгийн Засаг даргын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан дахь авлагын дансны бүртгэлийг тооцоо нийлсэн акт, насжилтаар ангилж харуулбал нийт авлагын 37.4 хувь буюу 4,094.2 сая төгрөгийн үлдэгдлийг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй, нийт авлагын 22.9 хувь буюу 2,882.1 сая төгрөгийн үлдэгдэл нь 4-өөс дээш жилийн насжилттай, 22.2 хувь буюу 2,435.9 сая төгрөгийн авлага нь хугацаа хэтэрсэн гэсэн ангиллаар нэгтгэгдсэн байна.

Хүснэгт 9. Авлагын үлдэгдэл насжилтаар (сая төгрөг)

Ангилал	Ажилчидтай холбогдсон авлага	Төлбөрт үйлчилгээний авлага	Дансны авлага /ТӨҮГ/	Байгууллагаас авах авлага	Хувь хүмүүсээс авах авлага	Татаас санхүүжилтийн авлага	Зээлийн авлага	Нийт	Эзлэх хувь
Тооцоо нийлсэн	1.0	67.1	17.0	3,044.8	284.5	630.6	2,801.5	6,846.5	62.6
Тооцоо нийлсэн акт байхгүй	15.4	5.4	0.0	470.1	623.9	592.8	2,386.6	4,094.2	37.4
Дүн	16.4	72.5	17.0	3,514.8	908.4	1,223.4	5,188.1	10,940.7	100.0
Үүнээс авлагын насжилтаар:									
Эц Үлд 0-1 жил	9.1	62.8	15.6	2,384.2	65.1	1,222.8	781.2	4,540.8	41.5
Эц Үлд 1-2 жил	-	-	-	127.4	151.7	-	1,144.8	1,423.9	13.0
Эц Үлд 2-3 жил	-	-	1.4	421.7	12.0	-	767.1	1,202.2	11.0
Эц Үлд 3-4 жил	-	0.0	-	50.0	139.1	-	759.1	948.2	8.7

Эц.Үлд 4-5 жил	-	-	-	-	28.1	-	346.1	374.2	3.4
Эц.Үлд 5-аас дээш жил	7.3	9.7	0.0	531.5	512.4	0.5	1,389.8	2,451.3	22.4
Нийт дүн	16.4	72.5	17.0	3,514.8	908.4	1,223.4	5,188.1	10,940.7	100.0
Үүнээс хугацаа хэтэрсэн ангиллаар бүртгэсэн:									
0-1 жил	-	-	0.3	191.2	57.8	118.9	539.5	907.6	37.3
1-2 жил	-	-	-	-	-	-	48.2	48.2	2.0
2-3 жил	-	9.7	1.4	-	-	-	4.1	15.1	0.6
3-4 жил	-	-	-	-	-	-	16.1	16.1	0.7
4-5 жил	-	-	-	-	-	-	507.0	507.0	20.8
5-аас дээш жил	-	-	-	-	131.8	-	810.0	941.9	38.7
Нийт дүн	-	9.7	1.7	191.2	189.7	118.9	1,924.9	2,435.9	100.0

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Нийт авлагын 54.5 хувь буюу 5,964.7 сая төгрөг нь 1-2 жилийн насжилттай, 23.1 хувь буюу 2,524.6 сая төгрөг нь 3-5 жилийн насжилттай, 22.4 хувь буюу 2,451.3 сая төгрөг 5 дээш жилийн насжилттай байна. Авлагын үлдэгдэлд байгаа 3 дээш жилийн насжилттай авлагын 41.7 хувь буюу 1,393.0 сая төгрөг сумдын хоршоо хөгжүүлэх сангийн авлага, 32.8 хувь буюу 1,097.4 сая төгрөг нь Баянхонгор үйлдвэржилт хөгжлийн корпорац” ХХК-ийн жижиг дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих зорилгоор олгож буй хөнгөлөлттэй зээлийн авлага голлох нөлөө үзүүлж байна.

Аудитын илрүүлэлт:

1. Тайлант оны санхүүгийн тайланд 10,940.7 сая төгрөгийн авлагын үлдэгдэлтэй байгаа бөгөөд үүнээс 2,435.9 сая төгрөгийн хугацаа хэтэрсэн авлагын үлдэгдэлтэй байгаа нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь “Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх”, 6.4.1 дэх “Төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж зарцуулах” гэсэн заалттай нийцэхгүй байгаа тул авлагыг барагдуулах арга хэмжээг авч ажиллах зөвлөмжийг хүргүүлэв.

Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд 5,188.1 сая төгрөгийн зээлийн авлага байгаа бөгөөд үүний 30.8 хувь нь буюу 1,596.9 сая төгрөг нь “Баянхонгор үйлдвэржилт хөгжлийн корпорац” ХХК-ийн жижиг дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих зорилгоор олгож буй хөнгөлөлттэй зээлийн авлага, 68.2 хувь буюу 3,536.6 сая төгрөг нь сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн авлага, 1 хувь буюу 54.7 сая төгрөгийн авлага нь Шинэжинст сумын ЗДТГ 2.4 сая, Баянговь сумын орон нутгийн хөгжлийн сан 12.0 сая, Хүрээмарал сумын орон нутгийн хөгжлийн сан 40.3 сая төгрөг малжуулах төслийн үлдэгдэл байна.

Хүснэгт 10 Зээлийн авлага (сая төгрөг)

Байгууллагын төрөл	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), бууралт (-)
Сум хөгжүүлэх сан	3,913.6	3,536.6	-377.0
“Баянхонгор үйлдвэржилт хөгжлийн корпорац” ХХК	1,785.8	1,596.9	-188.9
Бусад төсөвт байгууллага	47.4	54.7	7.3
Дүн	5,746.8	5,188.1	-558.6

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Хоршоо хөгжүүлэх сангаас олгосон хөнгөлөлттэй зээлийн авлага 2024 оны эхний үлдэгдэл 3,913.6 сая төгрөг байсан бөгөөд тайлант онд 3,536.6 сая төгрөг болж 377.0 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Энэ нь тайлант онд нийт 13 төсөл арга хэмжээнд 528.7 сая төгрөгийн зээл олгож, 1,011.8 сая төгрөгийн зээлийн төлбөрийг төлүүлсэнтэй холбоотой ба энэ хэмжээгээр СХС-ийн мөнгөн хөрөнгийн дансны үлдэгдэл 1,848.4 сая төгрөг болж өмнөх оноос 377.0 сая төгрөгөөр буурсан байна.

“Баянхонгор Үйлдвэржилт Корпорац” ХХК нь тайлант онд 215.0 сая төгрөгийн жижиг дунд үйлдвэрлэлийн зээлийг олгож, 454.1 сая төгрөгийн зээлийн төлбөр төлөгдсөн байна.

Хоршоо хөгжүүлэх сангийн авлагын үлдэгдэл Баянхонгор сум хамгийн өндөр буюу 1,031.6 сая, Гурванбулаг сум хамгийн бага буюу 46.3 сая төгрөгийн авлагатай байна.

Хүснэгт 11 Сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн авлага сумдаар (сая төгрөг)

№	Сумын нэр	Хувь хүмүүст олгосон зээлийн авлага		№	Сумын нэр	Хувь хүмүүст олгосон зээлийн авлага	
		Өмнөх он	Тайлант он			Өмнөх он	Тайлант он
1	Баянбулаг	157.7	111.1	11	Баян-Өндөр	180.0	143.1
2	Баянговь	167.7	116.1	12	Галуут	248.9	181.4
3	Богд	112.4	151.7	13	Гурванбулаг	72.5	46.3
4	Баянлиг	144.7	96.9	14	Жаргалант	181.7	212.1
5	Баян-Овоо	81.4	50.9	15	Жинст	134.6	71.9
6	Бөмбөгөр	130.3	144.7	16	Заг	133.7	149.7
7	Бууцагаан	215.5	192.3	17	Хүрээмарал	209.9	177.3
8	Баянхонгор	912.4	1,031.6	18	Шинэжинст	156.0	61.7
9	Баацагаан	191.8	150.6	19	Эрдэнэцогт	146.5	132.1
10	Баянцагаан	203.2	147.8	20	Өлзийт	132.7	167.4
НИЙТ ДҮН						3,913.6	3,536.6

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

3.4.5 Урьдчилгаа

Урьдчилгаа дансны эхний үлдэгдэл 627.1 сая, эцсийн үлдэгдэл 833.0 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 205.8 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Хүснэгт 12 Урьдчилгаа дансны үлдэгдэл (сая төгрөг)

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), бууралт (-)	Хувь
Урьдчилж гарсан зардал	220.8	240.3	19.5	28.9
Бараа материал бэлтгэх урьдчилгаа	406.1	592.6	186.6	71.1
Цалингийн урьдчилгаа	0.3	-	(0.3)	-
Дүн	627.1	833.0	205.8	100.0
Үүнээс, байгууллагын төрлөөр	-	-	-	-
Төсөвт байгууллага	0.3	-	(0.3)	-
ТӨҮГ болон ОНӨҮГ	626.9	833.0	206.1	100.0
Дүн	627.1	833.0	205.8	100.0

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Урьдчилгаа дансанд бүртгэлтэй 833.0 сая төгрөгийн үлдэгдлээс 592.6 сая төгрөг нь "Баянхонгор-Эрчим хүч" ЦТХХК-ийн урьдчилж төлсөн хөдөлмөр хамгааллын зардал 18.9 сая, бэлтгэн нийлүүлэгчид төлсөн урьдчилгаа 263.4 сая, элэгдэж дуусаагүй механизмын дугуй 1.6 сая, 10кВ-ын аваарын түр тэжээл 21.6 сая, Шинэ суурьшлын бүсийн дэд станц, агаарын шугамтай холбоотой дуусаагүй 287.1 сая төгрөгийн ажлын гүйцэтгэлийг бүртгэсэнтэй холбоотой байна.

3.4.6 Бараа материал

Бараа материалын дансны эхний үлдэгдэл 8,069.2 сая төгрөг байсан ба оны эцэст үлдэгдэл 9,443.1 сая төгрөг болж, 17 хувиар буюу 1,373.9 сая төгрөгөөр өссөн, нөөцийн барааны эхний үлдэгдэл 8,112.4 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 5,990.0 сая төгрөг болж 2,122.4 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт 13 Бараа материалын үлдэгдэл (сая төгрөг)

Нийт бараа материал	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Зөрүү	Хувь
Тусгай зориулалтын материал	706.9	689.9	(17.1)	4.5
Эм боох материал	54.5	88.8	34.3	0.6
Дуусаагүй үйлдвэрлэл	1,203.9	1,688.2	484.3	10.9
Бэлэн бүтээгдэхүүн	93.3	129.1	35.8	0.8
Бичиг хэргийн материал	133.7	137.3	3.6	0.9
Аж ахуйн материал	2,888.4	2,816.7	(71.7)	18.3
Сэлбэг хэрэгсэл	109.4	71.0	(38.4)	0.5
Түлш, шатах тослох материал	7.1	15.0	7.9	0.1
Барилгын засварын материал	24.3	73.6	49.3	0.5
Хүнсний материал	3.2	2.4	(0.8)	0.0
Бусад хангамжийн материал	2,447.9	3,303.3	855.4	21.4
Биологийн хөрөнгө	15.8	19.5	3.7	0.1
Мал амьтад	380.8	408.4	27.6	2.6
Бараа материалын дүн	8,069.2	9,443.1	1,373.9	61.2
Нөөцийн бараа	8,112.4	5,990.0	(2,122.4)	38.8
НИЙТ ДҮН	16,181.7	15,433.1	(748.5)	100.00

Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант оны эцэст төсөвт байгууллагуудын бараа материалын үлдэгдэл 1,373.9 сая төгрөгөөр өссөн нь дуусаагүй үйлдвэрлэл 663.1 сая, бусад хангамжийн материал 855.4 сая төгрөгөөр өссөн нь голлох нөлөөг үзүүлсэн байна.

Харин нөөцийн бараа дансанд бүртгэлтэй 5,990.0 сая төгрөгийн 4 төсөл арга хэмжээний 207.4 сая төгрөг нь Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын “Тэрбум мод” хөтөлбөртэй холбоотойгоор Баянхонгор сумын Шинэ суурьшлын бүсэд байгуулсан хашаажуулалт, ойн зурвас, усалгааны тоног төхөөрөмж, 11 төсөл арга хэмжээний 2,366.7 сая төгрөг нь аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр санхүүжсэн дуусаагүй ажил, 9 төсөл арга хэмжээний 1,420.2 сая төгрөг нь аймгийн 2024 онд хөгжлийн төлөвлөгөө хэрэгжүүлэх арга хэмжээний зардлын дуусаагүй ажил, 19 төсөл арга хэмжээний 580.5 сая төгрөг нь Баянхонгор сумын орон нутгийн хөгжлийн сангийн дуусаагүй ажил, 22 төсөл арга хэмжээний 891.7 сая төгрөг нь Эрдэнэцогт, Богд, Баянговь, Жаргалант, Заг, Баацагаан, Баян-Овоо, Хүрээмарал сумдын орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгөөр санхүүжүүлсэн дуусаагүй ажлууд байна.

Нийт бараа материалын үлдэгдлийн 89.4 хувийг төсөвт байгууллага, 10.6 хувийг төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдийн бараа материал эзэлж байна.

Хүснэгт 14 Бараа материалын хөдлөл өөрчлөлт (сая төгрөг)

Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Эхний үлдэгдэл	12,714.9	16,181.7	3,466.7
Нэмэгдсэн	18,712.3	21,146.9	2,434.5
Худалдан авсан	15,816.5	16,241.9	425.4
Хандиваар	15.7	1,172.8	1,157.1
Шилжүүлэн авсан	1,838.1	2,804.6	966.5
Шилжүүлэн авсан бүтцийн өөрчлөлтөөр	118.1	358.4	240.3
Бусад	923.8	569.1	(354.7)
Хасагдсан	15,245.6	21,895.4	6,649.8
Худалдсан, зарцуулсан	7,080.7	11,595.0	4,514.3
Шилжүүлсэн	7,879.9	8,863.1	983.2
Шилжүүлсэн бүтцийн өөрчлөлтөөр	-	545.1	545.1
Бусад	285.0	892.2	607.2
Эцсийн үлдэгдэл	16,181.7	15,433.1	(748.5)
Үүнээс, байгууллагын төрлөөр	-	-	-
Төсөвт байгууллага	14,271.4	13,803.3	(468.2)
ТӨҮГ болон ОНӨҮГ	1,910.2	1,629.9	(280.4)
Дүн	16,181.7	15,433.1	(748.5)

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр 16,241.9 сая төгрөгийн бараа материал худалдан авч, хандив тусламжаар 1,172.8 сая, балансаас баланст 2,804.6 сая төгрөгийн материал шилжүүлэн авч, бүтцийн өөрчлөлтөөр 358.4 сая, бусад хэлбэрээр 569.1 сая нийт 21,146.9 сая төгрөгөөр нэмэгдэж, 11,595.0 сая төгрөгийн хөрөнгийг үйл ажиллагаандаа зарцуулан, 8,863.1 сая төгрөгийн бараа материалыг балансаас баланст шилжүүлж, 892.2 сая төгрөгийн бараа материалыг акталж нийт бараа материал 21,895.4 сая төгрөгөөр хасагдсан байна.

Аудитын илрүүлэлт:

- Баянхонгор аймгийн Ойн анги нь 360.0 сая төгрөгийн үнэ төлбөргүй авсан бараа материалыг худалдан авснаар бүртгэснийг бараа материалын тодруулга тайланд шилжүүлэн авснаар бүртгэж санхүүгийн тайланд залруулав.
- Баянхонгор аймгийн Жаргалтай амьдрал Сэтгэц нийгмийн сэргээн засах эмчилгээний төв нь Үнэ төлбөргүй шилжүүлсэн авсан 1.5 сая төгрөгийн бараа материалыг Санхүүгийн үр дүнгийн тайланд үнэ төлбөргүй авсан үндсэн хөрөнгөөр бүртгэснийг үнэ төлбөргүй хүлээн авсан бараа материал дансанд бичиж залруулав.

3.4.7 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 181,232.5 сая, эцсийн үлдэгдэл 202,680.2 сая төгрөг болж 21,447.7 сая төгрөгөөр нэмэгдсэн нь 4 өрхийн эмнэлгийн 2,198.7 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг аймгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн тайланд нэгтгэсэн, Ингэн эрдэнэ ОНӨААТҮГ-ын 212.9 сая төгрөгийн тоног төхөөрөмж шинээр бүртгэсэн,

Баянхонгор Тохижилт үйлчилгээний газарт уул уурхайн хандив болон улс, орон нутгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар бий болсон 5,430.2 сая төгрөгийн хөрөнгийг бүртгэсэн, аймгийн Орон нутгийн өмчийн газарт “Чандмань Баянхонгор”ХК-аас шилжүүлэн авсан 2,653.6 сая төгрөгийн хөрөнгийг бүртгэсэн нь голлох нөлөө үзүүлжээ.

Нийт үндсэн хөрөнгийн 94 хувийг биет хөрөнгө, 6 хувийг биет бус хөрөнгө эзэлж байна. Биет бус хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл 12,853.0 сая төгрөг болж өмнөх оноос 1,278.7 сая төгрөгөөр өссөн бөгөөд 1.6 хувийг программ хангамж, 98.4 хувийг газар буюу бусад биет бус хөрөнгө эзэлж байна.

Хүснэгт 15 Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл (сая төгрөг)

Ангилал	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), бууралт (-)	Хувь
Барилга байгууламж, орон сууц	106,289.0	114,228.3	7,939.4	37.0%
Тээврийн хэрэгсэл	9,532.4	11,214.4	1,682.0	7.8%
Машин тоног төхөөрөмж	14,436.8	20,493.7	6,056.9	28.2%
Тавилга эд хогшил	3,513.1	3,898.0	384.9	1.8%
Зам гүүрний барилга байгууламж	5,687.5	5,687.5	-	0.0%
Түүх соёлын дурсгалт зүйл	7.8	7.8	-	0.0%
Дуусаагүй барилга байгууламж	20.6	79.1	58.5	0.3%
Номын фонд	46.7	71.2	24.5	0.1%
Бусад үндсэн хөрөнгө	30,124.3	34,147.1	4,022.8	18.8%
Программ хангамж	197.8	218.7	20.9	0.1%
Бусад биет бус хөрөнгө	11,376.5	12,634.3	1,257.8	5.9%
Дүн	181,232.5	202,680.2	21,447.7	100.0%

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд төсвийн хөрөнгөөр 2,596.7 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө бэлтгэж, 13,892.0 сая төгрөгийн хөрөнгийг балансаас баланст, 31,231.0 сая төгрөгийн хөрөнгийг бүтцийн өөрчлөлтөөр шилжүүлэн, 215.0 сая төгрөгийн хөрөнгө хандиваар, бусад эх үүсвэрээс 7,033.9 сая төгрөг, дахин үнэлгээний 0.2 сая төгрөгийн нэмэгдэл бүртгэж нийт 54,968.8 сая төгрөгөөр үндсэн хөрөнгө нэмэгдэж, 33,521.0 сая төгрөгийн хөрөнгө хасагдсанаас 1,085.3 сая төгрөгийн хөрөнгийг шилжүүлж, 1,106.9 сая төгрөгийн хөрөнгийг актлан, бүтцийн өөрчлөлтөөр 31,231.0 сая төгрөгийн хөрөнгө шилжүүлсэн байна.

Хүснэгт 16 Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл (сая төгрөг)

Үзүүлэлт	Биет хөрөнгийн дүн	Биет бус хөрөнгийн дүн	Нийт хөрөнгийн дүн
Үндсэн хөрөнгийн оны эхний үлдэгдэл	169,658.2	11,574.3	181,232.5
Нэмэгдсэн	45,871.6	9,097.2	54,968.8
Худалдан авсан	2,576.7	20.0	2,596.7
Хандиваар	215.0	-	215.0
Шилжүүлэн авсан	13,461.7	430.3	13,892.0
Шилжүүлэн авсан бүтцийн өөрчлөлтөөр	23,534.0	7,697.1	31,231.0
Бусад	6,084.2	949.8	7,033.9
Дахин үнэлгээний нэмэгдэл	0.2	-	0.2
Хасагдсан	25,702.6	7,818.4	33,521.0
Худалдсан	-	-	-
Акталсан	1,102.6	4.3	1,106.9
Шилжүүлсэн	1,066.0	19.3	1,085.3
Шилжүүлсэн бүтцийн өөрчлөлтөөр	23,534.0	7,697.1	31,231.0
Дахин үнэлгээний хорогдол	-	97.8	97.8
Үндсэн хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	189,827.2	12,853.0	202,680.2

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Хандиваар 215.0 сая төгрөгийн хөрөнгө бүртгэсэн байгаа нь Гурванбулаг, Заг, Өлзийт сумдын 100 жилийн ой болсонтой 173.8 сая, Баян-Овоо сум 41.2 сая төгрөгийн хөрөнгийг хандив, тусламжаар хөрөнгө орлого авсантай холбоотой байна.

Шилжүүлэн авсан гэсэн орлогын зүйлээр тайлант онд 13,892.0 сая төгрөгийн хөрөнгө нэмэгдсэн нь улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар Ингэний сүүний үйлдвэрийн барилга, тоног төхөөрөмж 3,848.1 сая, өвлийн хүлэмжийн барилга, усалгааны систем 1,911.3 сая, хонины ноос хяргагч, цахилгаан саалтуур 40.1 сая, аймгийн жилийн хөгжлийн төлөвлөгөөний зардлаас автомашин худалдан авч аймгийн ЗДТГ-т шилжүүлэн 266.8 сая, аймгийн ОНХС-ийн хөрөнгөөс аймгийн ЗДТГ-т шилжүүлэн 239.9 сая, Баянхонгор Үйлдвэржилт хөгжлийн корпорац ХХК-д улсын төсвийн оруулалтаар нэхмэлийн тоног

төхөөрөмж 204.6 сая, аймгийн ИТХ-ын даргын 2024.09.30-ны өдрийн 82 дугаар захирамжаар Баян-өндөр, Шинэжинст сумын ЭМТ-д автомашин шилжүүлсэн 340.0 сая, орон нутгийн хөгжлийг дэмжих “Шинэ хөдөө төсөл” хүнсний ногооны хүлэмж, иж бүрдэл, трактор 1,168.9 сая төгрөгийн хөрөнгө зэргийг үнэ төлбөргүй бүртгэсэн нь голлох нөлөөг үзүүлсэн байна.

Шилжүүлэн авсан бүтцийн өөрчлөлтөөр гэсэн орлогын зүйлээр тайлант онд 31,231.0 сая төгрөг нэмэгдсэн нь аймгийн ИТХ-ын 2023 оны 12 дугаар сарын 04-ны өдрийн 17/56 дугаар тогтоолоор “Баянхонгор-Тохижилт үйлчилгээ” ОНӨТҮГ-ыг Баянхонгор сумын харьяанд шилжүүлэх бүртгэсэнтэй холбоотой байна.

Үндсэн хөрөнгийн бусад хэсэгт 7,033.9 сая төгрөг нэмэгдсэн нь аймгийн ОНХС хөрөнгөөр хийгдсэн Оточномгон өрхийн эрүүл мэндийн барилга 1,104.7 сая, Баянхонгор Эрчим хүч ЦТХХК өөрийн барьсан барилга 620.6 сая, цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станц, тоноглол, төхөөрөмж 865.5 сая, Баянхонгор тохижилт үйлчилгээ ОНӨТҮГ-ийн газрын орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдсэн авто зам, явган хүний зам, тоглоомын талбай, тэмдэг тэмдэглэгээ гэх мэт тохижилтын 1,219.3 сая, Жаргалант сумын ЗДТГ нь аймаг, сумын ОНХС болон бусад эх үүсвэрээс 762.6 сая, Баянцагаан сумын ЗДТГ нь аймаг сумын ОНХС-аас 440.1 сая төгрөгийн бусад хөрөнгийг үнэ төлбөргүй хүлээн авч бүртгэсэн зэрэг нь нь голлох нөлөө үзүүлсэн байна.

Дуусаагүй барилга дансанд өмнөх онд 3 байгууллагын Баян-Овоо сумын хуучин спорт заалны барилга 5.8 сая, Өлзийт сумд төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 7.4 сая төгрөгийн хүүхдийн тоглоом, Хүрээмарал сумын ОНХС-ийн хөрөнгөөр хийж гүйцэтгэсэн 7.4 сая, нийт 20.6 сая төгрөгийн дуусаагүй барилгын үлдэгдэлтэй байсан бөгөөд тайлант онд Баянцагаан сумын орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар хийгдсэн Нарны өргүүртэй худаг 29.9 сая, Пассив хаус 28.6 сая, тайлант оны эцэст нийт 79.1 сая төгрөгийн барилгын ажил дуусаагүй үйлдвэрлэл дансанд үлдэгдлээр байна.

Тайлант онд Баянхонгор аймгийн Худалдан авах ажиллагааны газар 0.2 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээ хийсэн байна.

Аудитын илрүүлэлт:

1. Чандмань Баянхонгор ХК нь аймаг, сумын ОНХС-ийн хөрөнгөөр санхүүжсэн 126.0 сая төгрөгийн цэвэр, бохир усны автомашины үндсэн хөрөнгийн тодруулга тайланд бусад хэсэгт бүртгэсэн.

2. Баянхонгор аймгийн Үйлдвэржилт хөгжлийн корпораци ХХК нь улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаас санхүүжсэн 204.6 сая төгрөгийн нэхмэлийн тоног төхөөрөмжийг санхүүгийн үр дүнгийн тайланд үнэ төлбөргүй орлогоор бүртгээгүй.

3. Баянхонгор аймагт 2024 онд хөгжлийн төлөвлөгөө хэрэгжүүлэх арга хэмжээний зардлаас санхүүжсэн барааны нөөцийг санхүүгийн тайланд 1,440.1 сая төгрөгөөр илүү бүртгэсэн.

Дээрх алдаа зөрчилтэй асуудал нь Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.3-д “Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нь төсвийн гүйцэтгэл болон жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу гаргана.”, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-д “Холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах.”, Сангийн сайдын 341 дүгээр тушаалаар баталсан “Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн болон Засгийн Газрын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан тодруулга, бэлтгэх журам”-тай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлангийн “Толлуулга” батламж мэдээдлийг хангахгүй байгаа тул санхүүгийн тайланд залруулсан.

3.4.8 Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт

Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2023 оны нэгтгэсэн санхүүгийн тайланд урт хугацаат хөрөнгө оруулалт байхгүй байна.

3.4.9 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн эхний үлдэгдэл 10,239.6 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 16,697.4 сая төгрөг болж, 6,457.8 сая төгрөгөөр өссөн байна. Үүнээс богино хугацаат өр төлбөр 10,993.1 сая төгрөг болж өмнөх оноос 6,700.3 сая төгрөгөөр өссөн ба нийт өр төлбөрийн 65.8 хувийг

богино хугацаат өр төлбөр, 34.2 хувийг урт хугацаат өр төлбөр эзэлж байна.

Хүснэгт № 17. Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл (сая төгрөг)

Ангилал	Өмнөх он	Тайлант он	Өсөлт (+), бууралт (-)	Хувь
Богино хугацаат өр төлбөр	4,292.9	10,993.1	6,700.3	65.8
Ажилчидтай холбогдсон өглөг	22.9	21.1	(1.8)	0.1
Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	428.4	440.9	12.5	2.6
Татаас, санхүүжилт, шилжүүлгийн өглөг	-	833.8	833.8	5.0
Байгууллагад өгөх өглөг	3,508.0	9,093.5	5,585.4	54.5
Хувь хүмүүст өгөх өглөг	0.7	10.9	10.1	0.1
Татварын өглөг /ТӨҮГ/	161.8	413.6	251.8	2.5
НДШ-ийн өглөг /ТӨҮГ/	2.6	-	(2.6)	-
Дансны өглөг /ТӨҮГ/	1.3	4.5	3.3	0.0
Урьдчилж олсон орлого	167.0	174.8	7.7	1.0
Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн	5,946.7	5,704.3	(242.4)	34.2
Төгрөг	5,478.3	5,276.4	(201.9)	31.6
Хувь хүмүүсийн зээл	1,818.0	1,796.3	(21.6)	10.8
Бусад урт хугацаат өр төлбөр /ТӨҮГ/	3,660.3	3,480.1	(180.2)	20.8
Гадаад валют	468.5	427.9	(40.6)	2.6
Бусад урт хугацаат өр төлбөр /ТӨҮГ/	468.5	427.9	(40.6)	2.6
Нийт өр төлбөрийн дүн	10,239.6	16,697.4	6,457.8	100.0
Үүнээс байгууллагын төрлөөр:			-	
Богино хугацаат өр төлбөр дүн	4,292.9	10,993.1	6,700.3	65.9
Төсөвт байгууллага	419.1	415.0	(4.1)	2.5
Төсөл/сан	722.8	620.4	(102.4)	3.7
Төрийн сан	2,542.2	9,180.6	6,638.4	55.0
ТӨҮГ болон ОНӨҮГ	608.8	777.1	168.3	4.7
Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн	5,946.7	5,704.3	(242.4)	34.1
Төсөвт байгууллага	3,570.7	3,413.3	(157.4)	20.4
Төсөл/сан	-	-	-	-
ТӨҮГ болон ОНӨҮГ	2,376.0	2,291.0	(85.0)	13.7
Нийт өр төлбөрийн дүн	10,239.6	16,697.4	6,457.8	100.0

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Аудитын илрүүлэлт:

1. Баянхонгор аймгийн Үйлдвэржилт хөгжлийн корпорац тайлант онд аудитлагдсан санхүүгийн тайлангаас богино хугацаат өр төлбөрийг 130.3 сая төгрөгөөр илүү Э тайланд нэгтгэсэн байсан тул санхүүгийн тайланд хасаж залруулав.

Богино хугацаат өр төлбөр:

Богино хугацаат өр төлбөрийн үлдэгдлийн 2.5 хувь буюу 415.0 сая төгрөгийн өглөг нь төсөвт байгууллагын, 55 хувь буюу 9,180.6 сая төгрөг нь нэмэлт санхүүжилтийн буцаан төвлөрүүлсэн татаас санхүүжилт, техник хяналт, барьцаа данс, 620.4 сая төгрөг нь Галуут, Баян-Овоо, Баянговь, Гурванбулаг, Хүрээмарал, Баян-Өндөр, Баянхонгор сумын орон нутгийн хөгжлийн сангийн өглөг байна.

Нийт богино хугацаат өр төлбөрийн 4.7 хувь буюу 777.1 сая төгрөг нь орон нутгийн өмчит аж ахуйн нэгж буюу “Баянхонгор-Эрчим Хүч” ХХК 399.5 сая, “Чандмань Баянхонгор” ХК 9.7 сая, “Баянхонгор үйлдвэржилт корпорац” ХХК-ны 241.5 сая, Баян-Өсөх агро ОНӨААТҮГ 40.0 сая, Цэвэр хот 79.5 сая, өрхийн эмнэлгүүд 6.7 сая төгрөгийн өглөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд богино хугацаат үнэт цаас, богино хугацаат зээл байхгүй ба урьдчилж орсон орлого нь “Баянхонгор үйлдвэржилт хөгжлийн корпорац” ХХК-ийн төсөл хөтөлбөрт олгосон зээлээс суутгасан хяналтын зардал 158.8 сая, түрээслэгчдээс урьдчилж авсан нэг сарын түрээсийн төлбөр 16.0 сая, нийт 174.8 сая төгрөгийн урьдчилж орсон орлогыг бүртгэсэн байна.

Урт хугацаат өр төлбөр:

Урт хугацаат өр төлбөрийн үлдэгдэл оны эхэнд 5,946.7 сая төгрөг байсан ба тайлант онд 242.4 сая төгрөгийн өглөгийг барагдуулж, оны эцэст 5,704.3 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарчээ.

Хүснэгт 18. Урт хугацаат өр (сая төгрөг)

Байгууллагын нэр	Зээлийн эх үүсвэр	Эхний үлдэгдэл	Нэмэгдсэн дүн	Хорогдсон дүн	Эцсийн үлдэгдэл
УРТ ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР		5,947.7	22.5	265.9	5,704.3
Урт хугацаат зээл		5,947.7	22.5	265.9	5,704.3
Төгрөг		5,479.3	22.5	225.4	5,276.4
Чандмань Баянхонгор ХК	Азийн хөгжлийн банк, Сангийн яам, ЗДТГ-ын дамжуулан зээлдүүлэх Мон-1847 зээл	89.6		22.8	66.8
Аймгийн ОНӨГ	Азийн хөгжлийн банкны хөнгөлөлттэй Мон-2301 төслийн зээл	3,570.7		157.4	3,413.3
Баянхонгор Үйлдвэржилт хөгжлийн Корпорац ХХК	Төрийн сан /Орон нутгийн хөгжлийн сан/ Төрийн сан	1,694.0	22.5	45.2	1,671.3
	/ангилагдаагүй зардал жимс жимсгэнэ тариалах/	50.0			50.0
	Төрийн сан /ЖДҮ-ийн эргэн төлөлт/	75.0			75.0
Баян-Өсөх Агро ОНӨААТҮГ	Санхүүжилт	-		-	-
Гадаад валют		468.4	0.0	40.5	427.9
Баянхонгор Эрчим Хүч ЦТХХК	Азийн хөгжлийн банк, Сангийн яам, ЗДТГ-ын дамжуулан зээлдүүлэх Мон-1847 зээл	12.2		8.2	4.0
Баянхонгор Эрчим Хүч ЦТХХК	Дэлхийн банкны хөнгөлөлттэй зээл MOG-3503	456.2		32.3	423.9

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Урт хугацаат зээлийн дүн 265.9 сая төгрөгөөр буурсан нь 1,081.4 сая төгрөгөөр буурсан нь "Баянхонгор-Эрчим хүч" ЦТХХК нь Азийн хөгжлийн банкны санхүүжилттэй МОН-1847 зээлээс 8.2 сая, Дэлхийн банкны санхүүжилтээр олгосон МОН-3503 зээлээс 32.3 сая төгрөг, "Чандмань-Баянхонгор" ХК нь МОН-1847 төслийн зээлээс 22.8 сая төгрөгийг барагдуулсан байна. Дээрх төслийн зээлийн хүүгийн төлбөрт 19.3 сая төгрөгийг төлсөн байна.

Аймгийн Орон нутгийн өмчийн газарт бүртгэлтэй МОН-2301 төслийн зээлийн хүрээнд аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангаас 307.6 сая төгрөг төлснөөс хүүгийн зардалд 150.2 сая, үндсэн зээлээс 157.4 сая төгрөг тус тус хасагдсан байна.

3.4.10 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 155,879.4 сая, эцсийн үлдэгдэл 177,607.3 сая төгрөг болж, өмнөх оноос 21,727.9 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 19. Хуримтлагдсан үр дүн (сая төгрөг)

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт/+, бууралт /-/	Дүнд эзлэх хувь
Засгийн газрын оруулсан капитал	53,741.3	56,284.8	2,543.5	31.7
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	17,148.5	16,930.9	-217.7	9.5
Хуримтлагдсан үр дүн	84,989.5	104,391.6	19,402.1	58.8
Дүн	155,879.4	177,607.3	21,727.9	100.0
Үүнээс, байгууллагын төрлөөр				
Төсөвт байгууллага	95,493.7	106,246.3	10,752.6	59.8
Төсөл/ сан	17,497.1	19,120.5	1,623.4	10.8
Төрийн сан	8,387.1	14,670.4	6,283.2	8.3
ТӨҮГ болон ОНӨҮГ	34,501.5	37,570.1	3,068.7	21.2
Дүн	155,879.4	177,607.3	21,727.9	100.0

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Засгийн газрын оруулсан капитал данс нь үндсэн хөрөнгийн өсөлт 1,076.6 сая төгрөгөөр, хуримтлагдсан үр дүн 20,469.6 сая төгрөгөөр өсөж, хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү данс 32.2 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Бодлогын өөрчлөлт алдааны залруулгын данс дахин үнэлгээний нэмэгдэлтэй хөрөнгө шилжиж ирсэн мөн акталсан, үндсэн хөрөнгийг үлдэгдэл залруулсан, өмнөх оны үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, өглөг, авлагыг зөрүүтэй тооцсон зэргээр 1,067.6 сая төгрөгөөр өмнөх үеийн үр дүнг бууруулсан байна.

ТӨҮГ болон ОНӨҮГ хувьд эздийн өмч дансанд гарсан өөрчлөлт

Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн харьяаны орон нутгийн өмчит аж ахуйн тооцоот 7 байгууллагын санхүүгийн тайланд хуримтлагдсан үр дүн -1,804.2 сая төгрөгөөр илэрхийлэгдсэн байна.

Хүснэгт 20 ОНӨААН-ийн хуримтлагдсан үр дүн (сая төгрөг)

№	ААН нэр	тоо	Орлого	Зарлага	2024 оны үр дүн	Өмнөх үеийн үр дүн	Хуримтлагдсан үр дүн
1	Баянхонгор Эрчим хүч ХХК	1	18,635.5	17,638.1	997.4	(1,841.3)	(843.9)
2	Чандмань Баянхонгор ХК	1	3,436.1	3,742.3	(306.2)	264.9	(41.3)
3	Цэвэр хот ОНӨҮГазар	1	1,567.9	1,525.7	42.2	(146.0)	(103.8)
4	Үйлдвэржилт хөгжлийн корпорац ХХК	1	511.6	499.2	12.5	(1,261.0)	(1,248.5)
5	Ингэн эрдэнэ ОНӨААТҮГ	1	17.0	0.0	17.0	195.7	212.7
6	Баян өсөх агро ОНӨААТҮГ	1	-	0.0	(0.0)	147.4	147.4
7	Жаргалтай амьдрал сэтгэц нийгмийн сэргээн засах эмчилгээний төв	1	300.7	248.0	52.7	20.5	73.2
ДҮН		7	24,468.8	23,653.2	815.6	(2,619.7)	(1,804.2)

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд Чандмань Баянхонгор ХК алдагдалтай, “Ингэн эрдэнэ”, Баян-Өсөх агро ОНӨААТҮГ-үүд үйл ажиллагаа явуулаагүй байна.

3.5.3. Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Засгийн газрын нөөц сан, Засаг даргын нөөц хөрөнгө, түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгөөс 221.0 сая, дээд шатны төсвийн захирагчаас 1,658.0 сая, үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлогоор 2,307.4 сая, нийт 4,198.0 сая төгрөгийн нэмэлт орлогыг бүрдүүлж, эд хогшил, урсгал засварын зардалд 10.6 сая, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамжид 1,160.9 сая, бараа, ажил үйлчилгээний зардалд 899.4 сая, хөдөө орон тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэгийн зардалд 1,070.7 сая, нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшууллын зардалд 81.0 сая, биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардалд 83.0 сая нийт 3,305.7 сая төгрөгийг зарцуулж зарцуулагдаагүй үлдэгдлийн 892.3 сая төгрөгийг орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлж, 833.8 сая төгрөгийг татаас санхүүжилтийн авлагаар бүртгэсэн байна.

Хүснэгт 21 Нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Д/д	Зардлын нэр	Байгууллагын тоо	Зардлын дүн
1	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	2	11.6
2	ЗГНХ,ЗДНХхөрөнгө,түүнтэй адилтгах ангилагдаагүй нөөц хөрөнгөөс тухайн төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	5	221.0
3	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	42	1,658.0
4	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	24	2,307.4
Орлогын дүн		73	4,198.0
1	Урсгал засварын зардал	1	10.6
2	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөр хураамжийн зардал	36	1,160.9
3	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	27	899.4
4	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	38	1,070.7
5	Нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулал	2	81.0
6	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	1	83.0
Зардлын дүн		105	3,305.7
Буцаан төвлөрүүлсэн		33	892.3
Нийт зардлын дүн		138	4,198.0
Татаас санхүүжилтын авлагаар тусгасан дүн		15	833.8

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана” гэж заасны дагуу Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч байгууллагад нягтлан бодох бүртгэл, тайлагнал, дотоод хяналтын системийг боловсронгуй болгохтой холбоотой өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Тус аудитыг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын ахлах аудитор Н.Батчимэг ахлан, аудитор Н.Бунчинсүрэн, Г.Энхзул, Ц.Дорж нар гүйцэтгэж хяналтыг аудитын менежер М.Алтантуяа, дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат нар хэрэгжүүлсэн.

Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2024 оны 04 дүгээр сарын 01-ний өдрийн 1а/224 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2024 оны жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл “Дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшнийг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг өмнөх оны үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 232,689.4 сая төгрөгөөс 1 хувиар буюу 2,326.9 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 70 хувиар буюу 1,628.8 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг гүйцэтгэлийн үе шатанд хянаж үзээд шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн аудитын байгууллагаас 2024-2025 онд гүйцэтгэх санхүүгийн тайлангийн аудитад баримтлах ерөнхий чиглэлийн дагуу Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газраас төсвийн шууд захирагч, төсвийн төвлөрүүлэн захирагч, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдийн 123 байгууллагыг хамруулан гүйцэтгэсэн 2024 оны жилийн эцсийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг зөрчсөн 188.1 сая төгрөгийн 17 зөрчил илэрснээс 6.6 сая төгрөгийн зөрчилд 3 төлбөрийн акт тогтоож, 158.1 сая төгрөгийн зөрчлийг арилгах 12 албан шаардлага өгч, 20.2 сая төгрөгийн зөрчлийг давтан гаргуулахгүй байх 1 зөвлөмж, 3.2 сая төгрөгийн 1 зөрчлийг хуулийн байгууллагад хүргүүлсэн байна.

Хүснэгт 22 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн зөрчил (сая төгрөг)

Он	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хуулийн байгууллагад шилжүүлсэн		Нийт зөрчил	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
2023	12	12.7	1	4.0	1	1.6			14	18.3
2024	3	6.6	12	158.1	1	20.2	1.0	3.2	17	188.1
Өөрчлөлт	(9.0)	(6.1)	11.0	154.1	-	18.6	1.0	3.2	3.0	169.8

Эх сурвалж: Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын зөрчлийн нэгтгэлийн судалгаа

Нийт зөрчлийн дүн өмнөх оноос 169.8 сая төгрөгөөр өссөн байна. Алдаа зөрчлийг Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн заалтаар нь авч үзвэл нийт зөрчлийн 56.5 хувь нь 15 дугаар зүйлийг, 12.1 хувь нь 12 дугаар зүйлийг, 29.2 хувь нь 6 дугаар зүйлийг, 2.2 хувь нь 8 дугаар зүйлийг зөрчсөн байна.

Хүснэгт 23. Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн зөрчил (сая төгрөг)

Зөрчсөн заалтын дугаар	Хуулийн заалт	Тоо	Дүн
ТХХ 6.2.	6.2.Аймаг, нийслэл, дүүргийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дарга, аймаг, сум, нийслэл, дүүргийн Засаг даргаас бусад этгээд албан тушаалын суудлын автомашин ашиглахыг хориглоно.	1	55.0
ТХХ 8.1.	8.1.Цэргийн алба хаагч, прокурор, гадаадын иргэний хяналтын улсын байцаагч, гаалийн улсын байцаагчаас бусад албан хаагч төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр дүрэмт хувцас худалдан авахыг хориглоно.	1	4.2
ТХХ 12.1.1.	12.1.1.гар утасны зардал;	1	0.2
ТХХ 12.1.4.	12.1.4.хуулиар зөвшөөрөөгүй бусад.	2	22.5
ТХХ 15.1.3.	15.1.3.хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох;	3	35.5
ТХХ 15.1.5.	15.1.5.төсвийн болон байгууллагын хөрөнгөөр бэлэг дурсгалын зүйл худалдан авах;	7	65.7
ТХХ 15.1.8.	15.1.8.байгууллагын төсвөөр биеийн тамир, спортын уралдаан тэмцээн зохион байгуулах.	2	5.0
Дүн		17	188.1

Эх сурвалж: Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын 2023, 2024 оны зөрчлийн нэгтгэсэн субалгаа

4.4 САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТААР ШАЛГАСАН НИЙЦЛИЙН АУДИТЫН АСУУДАЛ

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Баянхонгор аймгийн ТЕЗ-ийн шилэн дансны цахим хуудсанд тайлант хугацаанд мэдээлбэл зохих 157 мэдээллээс 146 мэдээллийг хугацаанд нь, 8 мэдээллийг хугацаа хоцроож, 3 мэдээллийг байршуулах хуулийн хугацаа болоогүй байна.

Хүснэгт 24 Шилэн дансны мэдээлэл

д/д	Хугацаа	Төрөл	Мэдээл- вэл зохих/ удаа	Хуга- цаанд оруул- сан	Хугацаа хоцроо- сон	Мэдээ- лээгүй	Хугацаа болоогүй	Хоцроосон мэдээлэл
1	Бүтэн жил	12	12	8	1	3	Аудитын тайлан, дүгнэлт, зөвлөмжийн мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний тайлан	
2	Хагас жил	1	1	1				
3	Сар бүр	6	72	65	7		Орон нутгийн хөгжлийн сангийн төлөвлөгөө, гүйцэтгэл 5,7,8 дугаар сарууд, Улсын төсөв болон орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогын төлөвлөгөө, гүйцэтгэл 2 дугаар сар, Засгийн газрын болон орон нутгийн тусгай сангийн орлого, зарлага, хөрөнгө оруулалтын төлөвлөгөө, гүйцэтгэл 7.8 дугаар сар, Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн төсвийн хөтөлбөр, зориулалтын батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, хэтрэлт хэмнэлтийн шалтгаан тайлбарын хамт 12 дугаар сар	

4	Тухай бүр	6	72	72					
	Нийт	25	157	146	8	0	3		

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн ТЕЗ-ийн шилэн дансны цахим хуудас

Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1-3.1.2-т хамаарах орон нутгийн өмчит 112 төсөвт байгууллага, 3.1.3-т хамаарах орон нутгийн өмчит 7 аж ахуйн нэгж, 3.1.5-т хамаарах төсвөөс санхүүжилт авч байгаа, 4 өрхийн эмнэлэг, нийт 123 төсвийн байгууллага, аж ахуйн нэгж шилэн дансны нэгдсэн портал системд бүрэн хамрагдаж, мэдээллийг байршуулж иржээ.

Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийн хүрээнд аймгийн Засаг даргын харьяа 123 байгууллагын Шилэн дансны цахим хуудаст мэдээлсэн байдлыг шалгахад аудитаар нийт 1,952.4 сая төгрөгийн 17 алдаа зөрчил илэрсэнд зөрчлийг дахин давтан гаргахгүй байх зөрчлийг арилгах 1,952.4 сая төгрөгийн 17 албан шаардлагыг хүргүүлж ажилласан.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Орон нутгийн өмчит, аж ахуйн тооцоот үйлдвэрийн газруудын үйл ажиллагааны талаар:

Орон нутгийн өмчит аж ахуй нэгжүүдийн 2022-2024 оны ашиг алдагдлын судалгаа дараах байдалтай байна.

Хүснэгт 25. Орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдүүдийн 2022-2024 оны ашиг алдагдлын судалгаа

Хуулийн этгээдийн нэр	2022 он			2023 он			2024 он		
	Орлого	Зардал	Ашиг алдагдал	Орлого	Зардал	Ашиг алдагдал	Орлого	Зардал	Ашиг алдагдал
"Баянхонгор эрчим хүч" ЦТХХК	12,377.9	12,155.5	222.4	14,521.5	14,243.6	277.9	18,635.5	17,638.1	997.4
"Чандмань Баянхонгор" ХК	2,442.3	2,306.5	135.9	3,553.1	3,798.9	(245.8)	3,436.1	3,742.3	(306.2)
Цэвэр хот ОНӨҮГ	1,199.9	846.1	353.7	860.6	991.2	(130.6)	1,567.9	1,525.7	42.2
"Баянхонгор Үйлдвэржилт хөгжлийн корпорац" ХХК	121.9	454.2	(332.3)	230.9	458.9	(228.7)	511.6	499.2	12.5
Ингэн эрдэнэ ОНӨААТҮГ	1.0	13.5	(12.5)	262.0	49.1	212.9	17.0	0.0	17.0
Баян есөх агро ОНӨААТҮГ	147.7	0.2	147.5	1.0	1.0	(0.0)	-	0.0	(0.0)
Жаргалтай амьдрал, СНСЗЭТ	320.0	298.9	4.8	215.6	227.1	(11.5)	300.7	248.0	52.7

Эх сурвалж: Баянхонгор аймгийн ТЕЗ-ийн 2024 оны санхүүгийн нэгдсэн тайлангаас

Дээрх судалгаанаас харахад 2024 онд Чандмань Баянхонгор ЦТХХК алдагдалтай бусад нь ашигтай ажилласан харагдаж байгаа боловч Баянхонгор Үйлдвэржилт хөгжлийн корпорац тайлант онд улсын төсвийн оруулалтаар нэхмэлийн тоног төхөөрөмж 204.6 сая, Жаргалтай амьдрал, сэтгэц нийгмийн сэргээн засах эмчилгээний төв нь орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар 20.4 сая төгрөгийн хөрөнгө үнэ төлбөргүй хөрөнгийг орлогоор бүртгэсэн, Ингэн Эрдэнэ ХХК орон нутгийн төсвөөс 17.0 сая төгрөгийн санхүүжилт авч өмнөх оны өр төлбөрөө төлсөнтэй тус тус холбоотой байна.

"Баянхонгор Эрчим хүч" ЦТХХК:

Баянхонгор эрчим хүч ЦТХХК нь 2024 онд 18,635.6 сая төгрөгийн төгрөгийн орлого бүрдүүлж, 17,638.1 сая төгрөгийн зардал гарган 997.4 сая төгрөгийн ашигтай ажилласан байна.

Зорилтот түвшний гүйцэтгэлээр нийт орлого 18,635.6 сая төгрөгийн орлогыг хүлээн зөвшөөрч бүртгэсэн байна. Үүнд борлуулалтын орлогыг 11,498.4 сая төгрөг оруулахаар төлөвлөснөөс 12,688.3 сая, түгээх үйлчилгээний орлогыг 5,041.4 сая төгрөг оруулахаар төлөвлөснөөс 5,424.3 сая, бусад орлогыг 275.9 сая төгрөг оруулахаар төлөвлөснөөс 523.0 сая төгрөгийн орлого орсон байна.

"Баянхонгор Үйлдвэржилт хөгжлийн корпорац" ХХК:

Баянхонгор аймгийн Үйлдвэржилт хөгжлийн корпорац ХХК нь 2024 онд 511.6 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж 499.2 сая төгрөгийн зардал гарган 12.5 сая төгрөгийн ашигтай ажилласан байна. Энэ ашигтай ажилласан мэт харагдаж байгаа боловч улсын төсвийн оруулалтаар нэхмэлийн тоног төхөөрөмж 204.6 сая төгрөгийн хөрөнгийг орлого авсантай холбоотой байна. Тайлант онд зээлийн эргэн төлөлт, түрээсийн орлогоос 869.3 сая төгрөгийг оруулахаар төлөвлөж 307.0 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж 499.2 сая төгрөгийг зарцуулж 192.2 сая төгрөгийн алдагдалтай үйл ажиллагаа явуулсан байна.

"Баянхонгор үйлдвэржилт хөгжлийн корпорац" ХХК нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ны байдлаар санхүүгийн тайланд 251.6 сая төгрөгийн мөнгөн хөрөнгө, 1,669.4 сая төгрөгийн авлага, 3,212.0 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгөтэй байна.

Санхүүгийн тайлан дахь авлагын үлдэгдэл 1,669.4 сая төгрөг байгаагаас 1,596.9 сая төгрөг нь ЖДҮ эрхлэгчдэд олгосон хөнгөлөлттэй зээлийн авлага бөгөөд үүнээс 647.8 сая төгрөгийн зээлийн авлага 5-аас дээш жилийн хугацаа хэтэрсэн авлага байна.

Төсвийн шууд захирагчийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар жил бүр зээлийн хугацаа хэтэрсэн авлагыг барагдуулах талаар төлбөрийн акт, албан шаардлагыг хүргүүлж, аймгийн Засаг даргын 2021-2022 оны төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн аудитаар аймгийн ИТХ-д дараах 2 асуудлыг толилуулсан байна. Үүнд:

- "Орон нутгийн өмчит аж ахуйн нэгжүүдийн ажлын үр дүн, төлөөлөн удирдах зөвлөлийн баталж байгаа үйл ажиллагааны төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг аймгийн ИТХ-ын Хуралдаанаар авч хэлэлцэн менежментийн асуудалд анхаарал хандуулж шийдвэр гаргах"
- "Баянхонгор үйлдвэржилт хөгжлийн корпорац" ХХК-ийн алдагдал сүүлийн жилүүдэд нэмэгдэж 2022 оны эцэст 332.3 сая буюу хуримтлагдсан алдагдал 1,032.3 сая төгрөг хүрсэн тул үйл ажиллагааны үр дүнг нь нэн даруй хэлэлцэж, цаашид ямар хэлбэрээр орон нутгийн хөгжлийг дэмжих талаар шийдвэр гаргах шаардлагатай байна" гэж толилуулан ажилласан байна.

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар жижиг дунд үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгчдийг дэмжихэд олгож буй хөнгөлөлттэй зээлийг ЖДҮҮДэмжих тухай хууль, Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хууль, бусад хууль, тогтоомжид нийцүүлэх олгох талаар аймгийн ИТХ-д хүргүүлсэн боловч хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

"Чандмань Баянхонгор" ХК:

Чандмань Баянхонгор ХК нь 2024 онд 3,436.1 сая төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж, 3742.3 сая төгрөгийн зардал гарган 306.2 сая төгрөгийн алдагдалтай ажилласан байна. Энэ нь тайлант оны борлуулалтын орлогыг 3,680.1 сая төгрөгөөр төлөвлөсөн боловч гүйцэтгэлээр 3,563.3 сая төгрөгийг бүрдүүлсэн нь төсөвт байгууллагууд цэвэр бохир усны шинэ үнэ тариф мөрдөөгүй, 7 уурын зуухны нүүрсний тээврийг гадны байгууллагаас хийлгэсэнтэй холбоотой байна

"Цэвэр хот" ОНӨААТҮГ:

"Цэвэр хот" ОНӨААТҮГ нь 2024 онд хог хаягдлын хураамжийн орлогоос 1,432.9 сая төгрөгийг оруулахаар төлөвлөж гүйцэтгэлээр 1,445.7 сая төгрөг, 122.1 сая төгрөгийн хөрөнгө орлого авч 1,525.7 сая төгрөгийн зардал гарган 42.1 сая төгрөгийн ашигтай ажилласан байна. Энэ ашигтай ажилласан мэт харагдаж байгаа боловч орон нутгийн хөрөнгө оруулалтаар 122.1 сая төгрөгийн машин тоног төхөөрөмжийг орлого авсантай холбоотой байна.

"Жаргалтай амьдрал, сэтгэц нийгмийн сэргээн засах эмчилгээний төв"

Жаргалтай амьдрал, сэтгэц нийгмийн сэргээн засах эмчилгээний төв нь 2024 онд үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 278.0 сая төгрөгийн орлого төвлөрүүлж, 21.9 сая төгрөгийн хөрөнгийг орлого авч 248.0 сая төгрөгийн зардал гарган 52.7 сая төгрөгийн ашигтай ажилласан байна.

"Ингэн Эрдэнэ" ОНӨААТҮГ:

"Ингэн Эрдэнэ" ОНӨААТҮГ нь 2024 онд үйл ажиллагаа явуулаагүй бөгөөд орон нутгийн төсвөөс 17.0 сая төгрөгийн санхүүжилт авч өмнөх оны өрийг барагдуулсан байна. "Ингэн Эрдэнэ" ОНӨААТҮГ нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ны байдлаар санхүүгийн тайланд 212.9 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгө, 0.2 сая төгрөгийн богино хугацаат өр төлбөрийн үлдэгдэлтэй байна.

"Баян өсөх агро" ОНӨААТҮГ:

"Баян-Өсөх агро" ОНӨААТҮГ нь 2024 онд үйл ажиллагаа явуулаагүй байна. Тус ОНӨААТҮГ нь 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ны байдлаар санхүүгийн тайланд 14.8 сая төгрөгийн авлага, 39.8 сая төгрөгийн урьдчилж гарсан зардал, 132.9 сая төгрөгийн нөөцийн бараа, 40.0 сая төгрөгийн богино хугацаат өглөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар тус аж ахуй нэгжийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд Санхүүгийн хяналт дотоод аудитын албаар хяналт шалгалт хийлгэж эрсдэлтэй байгаа 132.9 сая төгрөгийн хөрөнгийг биетээр шалгах зөвлөмж өгсөн.

Аймгийн Санхүүгийн хяналт дотоод аудитын алба тус аж ахуй нэгжид хяналт шалгалт хийсэн тухай 2024.12.26-ны өдрийн 13/26 дугаар илтгэх хуудас ирүүлсэн бөгөөд тухайн илтгэх хуудсанд Хүнс Хөдөө аж ахуйн газраас нэг бүр нь 14.8 сая төгрөгийн үнэтэй 10 ширхэг нийт 147.8 сая төгрөгийн усалгааны тоног төхөөрөмж шилжин ирснийг тус аж ахуй нэгжийн төлөөлөн удирдах зөвлөлийн гишүүн хүлээн авч тухайн байгууллагад өгөөгүй байгаа талаар дурдсан байна.

Аудитаар нийт 5,088.8 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илрүүлснээс 2,620.2 сая төгрөгийн 5 алдааг санхүүгийн тайланд залруулж, 199.3 сая төгрөгийн зөрчилд 2 төлбөрийн акт тогтоож, 1,963.1 сая төгрөгийн зөрчилд зөрчлийг арилгах 12 албан шаардлага хүргүүлж, 306.2 сая төгрөгийн алдаа, зөрчилд зөрчлийг давтан гаргахгүй байх талаар 2 зөвлөмж хүргүүлж ажиллав.

Хүснэгт 26. Орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдүүдийн 2024 оны санхүүгийн тайлангийн зөрчлийн нэгтгэл

№	Шалгагдагч байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Нийт алдаа		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Баянхонгор Эрчим хүч ХХК	2	23.2	-	-	1	0.2	1	23.0	-	-
2	Чандмань Баянхонгор ХК	8	567.1	2	53.9	-	-	4	207.0	2	306.2
3	Цэвэр хот ОНӨҮГазар	3	673.2	1	0.8	-	-	2	672.3	-	-
4	Үйлдвэржилт хөгжлийн корпорац ХХК	4	319.1	1	0.9	1	199.1	2	119.1	-	-
5	Ингэн эрдэнэ ОНӨААТҮГ	1	2,564.6	1	2,564.6	-	-	-	-	-	-
6	Баян өсөх агро ОНӨААТҮГ	3	941.7	-	-	-	-	3	941.7	-	-
7	Жаргалтай амьдрал СНСЗЭТ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Нийт	21	5,088.8	5	2,620.2	2	199.3	12	1,963.1	2	306.2

Эх сурвалж: Төрийн аудитын байгууллагын зөрчлийн нэгтгэлээс

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд завсар үеийн аудит хийгээгүй болно.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 2,401.1 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илрүүлснээс 2,401.1 сая төгрөгийн алдааг санхүүгийн тайланд залруулан бүртгэж, алдаа зөрчлийг дахин давтан гаргахгүй байх 4 заалт бүхий зөвлөмжийг өгсөн байна.

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн албан шаардлагыг хэрэгжилтийг 2024 оны 09 дүгээр сарын 20 өдрийн 1а/707 тоот албан бичгээр ирүүлснийг аудитаар тооцоход албан шаардлагыг дунджаар 83.7 хувьтай хэрэгжүүлсэн байна.

Хүснэгт 27. Өмнөх аудитаар өгсөн зөвлөмжийн хэрэгжилт

№	Аудитаар өгсөн албан шаардлага	Байгууллагаас ирүүлсэн албан бичгийн утга, биелэлт
Баянхонгор аймгийн Засаг даргад		
1	Баян өсөх агро" ОНӨААН-ын санхүүгийн үйл ажиллагаанд Санхүүгийн хяналт дотоод аудитын албаар хяналт шалгалт хийлгэж эрсдэлтэй байгаа 132.9 сая төгрөгийн хөрөнгийг биетээр шалгах, Төсвийн тухай хуульд заасан цаглаварт хугацаанд харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайлангаа ирүүлж байх	Байгууллагаас ирүүлсэн тайлбар Аудитаар тооцсон биелэлт
2	Сангийн яамны Э-тайланд авлагын тодруулгад насжилтыг үнэн зөв бүртгэх, түүнд тавих хяналтыг сайжруулах	Байгууллагаас ирүүлсэн тайлбар Аудитаар тооцсон биелэлт
3	Шилэн дансны цахим хуудаст хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-д заасан Засаг даргатай байгуулсан 2 аж ахуйн нэгжийн гэрээг нөхөн байршуулж, мэдээллийг хуулийн хугацаанд тухай бүр мэдээлж, хуулийг хэрэгжүүлэн ажиллах.	Байгууллагаас ирүүлсэн тайлбар Аудитаар тооцсон биелэлт
4	Аймгийн ИТХ-д жижиг дунд үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгчдийг дэмжихэд олгож буй хөнгөлөлттэй зээлийг Жижиг дунд үйлдвэрлэлийг дэмжих тухай хууль, Засгийн газрын тусгай сангийн тухай хуульд нийцүүлэх	Байгууллагаас ирүүлсэн тайлбар Аудитаар тооцсон биелэлт

Эх сурвалж: Аймгийн засаг даргын 2024 оны 09 дүгээр сарын 20-ны өдрийн 1а/707 дугаар тоот албан бичиг

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал байхгүй.

Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Аудитын явцад хэрэгжүүлэх горим сорилыг төсвийн шатлалд хамаарах байгууллага, нэгж тус бүрээр төлөвлөж хэрэгжүүлсэн бөгөөд аудитын дүн, дүгнэлтийг нэгтгэсэн байдлаар үнэлж, гаргалаа.

Аймгийн Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 50 төсвийн байгууллага, 7 орон нутгийн өмчит аж ахуйн нэгж, 4 өрхийн эрүүл мэндийн төв, 41 тусгай сан, 20 сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нийт 123 байгууллагын санхүүгийн тайлан болон ангилагдаагүй зардал, замын сан, хяналтын барьцаа данс, засаг даргын нөөц хөрөнгийн данс нийт 5 дансны гүйлгээ нэгтгэгдсэнээс 123 байгууллагын санхүүгийн тайланг аудитад хамруулж 45 байгууллагын санхүүгийн тайланд дүгнэлт өгч, 78 байгууллагын санхүүгийн тайланг түүвэрт хамруулсан.

Хүснэгт 28. Харьяа байгууллагуудын дүгнэлтийн хэлбэр (тоогоор)

Ангилал	Дүгнэлт өгсөн			Түүвэрт хамрагдсан	Нийт
	Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг		
ТЕЗ	1				1
ТТЗ	15	5			20
ТШЗ	16	1	1	32	50
Тусгай сан				41	41
ОНӨААН	2	4		1	7
Өрхийн эмнэлэг				4	4
Нийт	34	10	1	78	123

Эх сурвалж: Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын зөрчлийн нэгтгэлийн судалгаа

Аудитад хамрагдсан харьяа байгууллагуудаас 78 байгууллагыг түүвэрт хамруулж, 45 байгууллагад дүгнэлт хүргүүлснээс 34 байгууллагад "Өөрчлөлтгүй", 10 байгууллагад "Хязгаарлалттай", 1 байгууллагад "Сөрөг" санал дүгнэлт өгсөн байна.

Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн харьяаны төсвийн шууд болон төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар нийт 19,079.3 сая төгрөгийн 256 алдаа, зөрчил илрүүлснээс 9,900.6 сая төгрөгийн 43 алдааг санхүүгийн тайланд залруулж, 641.7 сая төгрөгийн зөрчилд 45 төлбөрийн акт тогтоож, 6,822.2 сая төгрөгийн зөрчилд 120 албан шаардлага хүргүүлж, 1,711.6 сая төгрөгийн зөрчлийг давтан гаргуулахгүй 44 зөвлөмжийг хүргүүлж, 3.1 сая төгрөгийн 1 зөрчлийг хуулийн байгууллагад шилжүүлж, 3 албан тушаалтанд хариуцлага тооцох саналыг томилсон эрх бүхий албан тушаалтанд хүргүүлж ажиллав.

Аймгийн Засаг даргын харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд илэрсэн алдаа, зөрчлийг өмнөх онтой харьцуулбал нийт залруулагдаагүй алдаа 375.4 сая төгрөгөөр буурсан, санхүүгийн тайланд залруулсан алдаа 7,602.2 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 29. Харьяа байгууллагуудын аудитаар илэрсэн зөрчлийн нэгтгэл (сая төгрөг)

Он	Төлбөрийн акт	Албан шаардлага	Зөвлөмж	Хуулийн байгууллагад шилжүүлэх	Залруулагдаагүй алдааны дүн	Санхүүгийн тайланд залруулсан алдааны дүн	Нийт алдааны дүн
2022	258.0	1,797.8	2,787.1		4,842.8	613.2	5,456.0
2023	146.1	7,985.3	1,422.7		9,554.1	2,298.4	11,852.5
2024	641.7	6,822.2	1,711.6	3.2	9,178.7	9,900.6	19,079.3
Өөрчлөлт	495.6	(1,163.1)	288.9	3.2	(375.4)	7,602.2	7,226.8

Эх сурвалж: Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын зөрчлийн нэгтгэлийн судалгаа

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар:

Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн харьяа төсвийн төвлөрүүлэн захирагчдын санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитаар 15 байгууллагад "Өөрчлөлтгүй", 5 байгууллагад "Хязгаарлалттай" санал дүгнэлт өгсөн.

Хүснэгт 30 Хязгаарлалттай дүгнэлт авсан төсвийн төвлөрүүлэн захирагч

Байгууллагын нэр	Дүгнэлт өгсөн гол асуудал
"Хязгаарлалттай санал дүгнэлт"	
БАЯН-ОВОО СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА	<p>Баян-овоо сумын Засаг даргын харьяа төсвийн шууд захирагчийн байгууллагуудын санхүүгийн үйл ажиллагаанд тавих хяналт сул байгаагаас нийт 715,377.8 мянган төгрөгийн 9 алдаа, зөрчил илэрснээс 715,377.8 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 7 албан шаардлага өгч сумын ЗДТГ -ын санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд "Сөрөг" дүгнэлт өгсөн байна.</p> <p>Сумын төсөвт төвлөрөх татварын орлогоос үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар 2,320.4 мянга, газрын төлбөрийн орлого 18,412.2 мянга, түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр 1,500.0 мянга, Хог хаягдлын хураамж 3,100.8 мянга, ан агнуурын ашигласны нөөцийн төлбөрийг 856,080.0 мянган төгрөгөөр тасарсан зэрэг зөрчлүүд илэрлээ.</p>
БАЯНГОВЬ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА	<p>Баянговь сумын ИТХ-ын 2023 оны 12 сарын 20-ны өдрийн 16/01 дүгээр тогтоолоор урд оны газрын төлбөрийн давсан орлогоос сумын ЗДТГ-ын хөрөнгийн зардалд 75,000.0 мянган төгрөгийг баталж автомашин худалдан авсан байна.</p> <p>Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн өмнөх оны төсвийн гүйцэтгэл болон санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг ирүүлэхдээ төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр 54.5 дэх хэсэгт заасан бүрэлдэхүүн хэсгээр ирүүлээгүй зөрчил илэрч зөвлөмж хүргүүлсэн боловч тайлант оны санхүүгийн тайланг ирүүлэхдээ зөрчлийг давтан гаргасан.</p> <p>Баянговь сумын Засаг даргын харьяа төсвийн шууд захирагчийн байгууллагуудын санхүүгийн үйл ажиллагаанд тавих хяналт сул байгаагаас санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 95,413.0 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс 80.0 мянган төгрөгийн 1 төлбөрийн акт, 85,140.0 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 4 албан шаардлага, төрийн хэмнэлтийн хууль зөрчсөнтэй холбоотой 56,600.0 мянган төгрөгийн 2 албан шаардлага хүргүүлсэн.</p>
БУУЦАГААН СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА	<p>Бууцагаан сумын Засаг даргын харьяа төсвийн шууд захирагчийн байгууллагуудын санхүүгийн үйл ажиллагаанд тавих хяналт сул байгаагаас нийт 545,280.4 мянган төгрөгийн 19 алдаа, зөрчил илэрснээс 31,370.9 мянган төгрөгийн 7 төлбөрийн акт тогтоож, 513,909.5 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 12 албан шаардлагыг хүргүүлсэн нь өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн зөрчлөөс 152,104.0 мянган төгрөг буюу 38.7 хувиар өссөн байна.</p> <p>Сумын төсөвт төвлөрөх татварын орлогоос хөрөнгө борлуулсны орлого 690.0 мянга, малд ногдох албан татвар 19,767.4 мянга, газрын төлбөрийн орлого 2,042.7 мянга, түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр 27.9 мянга, газрын төлбөр 2,561.1 мянга, ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөрийг 110.0 мянган төгрөгөөр тасарсан зэрэг зөрчлүүд илэрлээ.</p>
ГУРВАНБУЛАГ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА	<p>Сумын төсөвт төвлөрөх татварын орлогоос улсын тэмдэгтийн хураамж 101.9 мянга, үл хөдлөх хөрөнгө худалдан борлуулсны орлого 1,140.0 мянга, малд ногдуулах албан татвар 13,324.3 мянга, газрын төлбөр 4,337.3 мянга, ТТАМАТ 300.0 мянган төгрөгөөр тус тус орлогын төлөвлөгөө тасарсан.</p> <p>Өмнөх онд Гурванбулаг сумын ОНХС-ийн 2023 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар Цаг уурын станцын барилгыг шинээр барьж ашиглалтад оруулах ажлыг "Нью бест хаус" ХХК-тай гэрээ байгуулж урьдчилгаа төлбөрт 53,723.9 мянган төгрөгийг буцаан төлүүлэх төлбөрийн акт тогтоосон байхад төлбөрийн актыг барагдуулаагүй, гүйцэтгэгч компанийг хууль хяналтын байгууллагад шилжүүлээгүй байна.</p>
ШИНЭЖИНСТ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГА	<p>Өмнөх оны аудитаар өгсөн нягтлан бодох бүртгэлд тавих дотоод хяналтыг сайжруулах зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүйгээс сумын Засаг даргын харьяаны төсвийн шууд захирагчийн 2024 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар 409,662.0 мянган төгрөгийн 13 алдаа, зөрчил илэрч, зөрчил давтагдсан.</p> <p>Шинэжинст сумын Засаг даргын 2024 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн дүн нь гүйцэтгэлийн үе шатанд тооцсон материаллаг байдлын дүнгээс хэтэрсэн бөгөөд дангаар буюу нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй байна.</p>

Эх сурвалж: Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нарын аудитын тайлан, аудитын гэрчилгээ

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2024 оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 7,725.3 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илрүүлснээс 6,375.2 сая төгрөгийн 8 алдааг санхүүгийн тайланд залруулсан бөгөөд 808.0 сая төгрөгийн зөрчилд 21 албан шаардлага хүргүүлж, 542.0 сая төгрөгийн зөрчилд 16 зөвлөмжийг хүргүүлж ажиллалаа.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн тайланд төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.5-т нийцүүлэн бэлтгээгүй, сумдын

орон нутгийн орлогыг үндэслэлгүй төлөвлөснөөс орлогын төлөвлөгөө тасарсан, сумдын санхүүгийн албаны зүгээс дотоод хяналт суларснаас алдаа, зөрчил давтагдан гарч байгаа зэрэг нийтлэг зөрчлүүд илэрсэн байна.

Төсвийн шууд захирагчийн байгууллагын санхүүгийн тайлангийн аудитаар:

Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн харьяа төсвийн байгууллага, орон нутгийн тусгай сангийн 91 санхүүгийн тайланд аудит хийснээс 73 байгууллагын санхүүгийн тайланг түүвэрт хамруулж, 18 байгууллагын санхүүгийн тайланд дүгнэлт өгснөөс 16 байгууллагад “Өөрчлөлтгүй”, 1 байгууллагад “Хязгаарлалттай”, 1 байгууллагад “Сөрөг” санал дүгнэлт өгсөн байна.

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар нийт 5,160.7 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илрүүлснээс 905.2 сая төгрөгийн 30 алдааг залруулж, 440.9 сая төгрөгийн зөрчилд 42 төлбөрийн акт тогтоож, 3,661.6 сая төгрөгийн зөрчилд 83 албан шаардлага хүргүүлж, 149.9 сая төгрөгийн зөрчилд 14 зөвлөмж өгч, хариуцлага тооцуулах саналыг 3 албан тушаалтанд хүргүүлсэн.

Хүснэгт 31 “Хязгаарлалттай” болон “Сөрөг” санал дүгнэлт авсан төсвийн шууд захирагч

Байгууллагын нэр	Дүгнэлт өгсөн гол асуудал
"Хязгаарлалттай санал дүгнэлт"	
ШИНЭЖИНСТ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗАР	Тайлан оны санхүүгийн тайланд 129,809.8 мянган төгрөгийн өвс тэжээл орлого авч, 161,936.8 мянган төгрөгийн өвч тэжээлийг зарлагадсан боловч өвч тэжээлийн тайланг тусад нь тайлагнаагүй.
	Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар төрийн өмчийн цөм сүрэг бүрдүүлэх зорилгоор хийгдсэн Залаагийн цагаан сувд ХХК нийлүүлсэн 28,000.0 мянган төгрөгийн өртөгтэй Баянбулаг омгийн 40 хуц, Залаа жинст Эдрэн үүлдрийн 40 ухныг Шинэжинст сумын ЗДТГ-ын даргын тушаалаар томилогдсон комисс хүлээн авсан байхад сумын ЗДТГ-ын хөрөнгөд орлогоор бүртгээгүй.
	Тусгай зориулалтын материалаас тушаал шийдвэр гараагүй байхад 36,216.7 мянган төгрөгийн хөрөнгө анхан шатны баримтгүйгээр зарлагадсан зэрэг зөрчлүүд нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан бөгөөд дангаар буюу нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй байна.
"Сөрөг санал дүгнэлт"	
БАЯН-ОВОО СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗАР	Баян-Овоо сумын Засаг дарга Ерөөл нэмэх ХХК-тай 2024 оны 10 дугаар сарын 28-ний өдөр байгаль хамгаалах нөхөн сэргээх зардлаас санхүүжүүлэх “Байгаль орчин, ан амьтан хамгаалах камержуулалд хийх, хөв цөөрөм байгуулах” ажлыг гүйцэтгэх 160.0 сая төгрөгийн шууд гэрээ байгуулсан боловч Баян-Овоо сумын ЗДТГ ийн хөрөнгөнд бүртгэлтэй хуучин цэцэрлэгийн барилгын их засварын ажилд зориулалт бусаар зарцуулсан байна.

Эх сурвалж: Төсвийн шууд захирагч нарын аудитын тайлан, аудитын гэрчилгээ

Төрийн болон орон нутгийн өмчит аж ахуйн нэгжийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар:

Баянхонгор аймгийн Засаг дарга, төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд орон нутгийн өмчит 7 аж ахуйн нэгж, 4 өрхийн эрүүл мэндийн төвийн санхүүгийн тайланг нэгтгэсэн байна.

Аймгийн Засаг даргын харьяа өрхийн эрүүл мэндийн төв болон орон нутгийн өмчит 6 аж ахуйн нэгж байгууллагад санал дүгнэлт өгч, 5 байгууллагыг түүвэрт хамруулсан. Дүгнэлт өгсөн 6 байгууллагаас 2 байгууллагад “Өөрчлөлтгүй” санал дүгнэлт, 4 байгууллагад “Хязгаарлалттай” санал дүгнэлт өгсөн байна.

Аудитаар нийт 6,193.4 сая төгрөгийн 38 алдаа, зөрчил илрүүлснээс 2,620.2 сая төгрөгийн 5 алдааг санхүүгийн тайланд залруулж, 200.8 сая төгрөгийн зөрчилд 3 төлбөрийн акт тогтоож, 2,352.6 сая төгрөгийн зөрчилд зөрчлийг арилгах 16 албан шаардлага хүргүүлж, 1,019.7 сая төгрөгийн алдаа, зөрчилд зөрчлийг давтан гаргахгүй байх талаар 14 зөвлөмж хүргүүлж ажиллав.

Хүснэгт 32 "Хязгаарлалттай" санал дүгнэлт авсан орон нутгийн өмчит аж ахуйн нэгж

Байгууллагын нэр	Дүгнэлт өгсөн гол асуудал
"Хязгаарлалттай санал дүгнэлт"	Аудитаар 276,556.1 мянган төгрөгийн шатах тослох материал худалдан авахдаа худалдан авах ажиллагаа зохион байгуулахгүй шууд гэрээ байгуулан худалдан авалт хийсэн байна.
ЦЭВЭР ХОТ ОНӨААТҮГ	Тайлант онд бараа материал худалдан авахдаа 395,786.1 мянган төгрөгийн И баримт шивүүлээгүй зэрэг зөрчлүүд нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан бөгөөд дангаар буюу нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй байна.
БАЯН ӨСӨХ АГРО ОНӨААТҮГ	Тус байгууллага нь үндсэн хөрөнгө, бараа материалын тооллогыг хийгээгүй, мөн Хөдөө аж ахуйн кластер төслийн газар тариалан, малын тэжээлийн дэд төслийн хөдөө аж ахуйн машин тоног төхөөрөмж нийлүүлэх ажлын хүрээнд улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар "Эм эн юу" ХХК-ийн нийлүүлсэн 5 нэр төрлийн 808,800.0 мянган төгрөгийн хөрөнгийг аймгийн ИТХ-ын даргын 2024.11.18-ны өдрийн "Үндсэн хөрөнгөд эзэмшигч тогтоох тухай" 99 дүгээр захирамжаар орлого авч бүртгэх шийдвэр гарсан байхад санхүүгийн тайланд бүртгээгүй зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан бөгөөд дангаар буюу нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй байна.
ҮЙЛДВЭРЖИЛТ ХӨГЖЛИЙН КОРПОРАЦ	Өмнөх онд аудитаар өгсөн албан шаардлагыг бүрэн хэрэгжүүлээгүй, тайлант онд 199,109.6 мянган төгрөгийн зээл, зээлийн хүү хугацаа хэтэрсэн зэрэг зөрчлүүд нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан бөгөөд дангаар буюу нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй байна.
ЧАНДМАНЬ БАЯНХОНГОР ХК	Тайлант онд 72,672.4 мянган төгрөгийн автомашины сэлбэг хэрэгсэл худалдан авч 72,170.2 мянган төгрөгийн зарлага гаргасан ба тухайн авто тээврийн хэрэгслийн ашиглалт, сэлбэг эд ангийг солихдоо байгууллагын өмч хамгаалах комиссын гаргасан шийдвэр, акт хангалтгүй хуралдааны тэмдэглэл байхгүй байна. Ус хангамжийн өргөх насос станцын ажлын зураг төсөл боловсруулах нийт 33,680.4 мянган төгрөгийн төсөвт өртөг бүхий ажлыг төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн дагуу тендер зарлаагүй, шууд гэрээ байгуулсан. Тайлант оны НӨАТ-ын тайлангаарх борлуулалтын дүн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн борлуулалтын дүнгээс 89,327.5 мянган төгрөгийн зөрүүтэй.

Эх сурвалж: Орон нутгийн өмчит аж ахуй нэгж байгууллагын аудитын тайлан, аудитын гэрчилгээ

5. Аудитын илрүүлэлт

Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн харьяа байгууллагын нийт залруулагдаагүй зөрчлийн 53.7 хувь буюу 4,928.2 сая төгрөг нь санхүүгийн тайлагналын зөрчил (үүнээс материаллаг зөрчил нь 680.7 сая, материаллаг бус 4,247.5 сая), 46.3 хувь буюу 4,250.5 сая төгрөгийн зөрчил нь санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын зөрчил эзэлж байна.

Нийт зөрчлийн материаллаг зөрчил нь урьдчилан тооцоолсон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлын түвшин 1,628.8 сая төгрөгөөс бага тул "Өөрчлөлтгүй" санал дүгнэлт хүргүүлж байна.

Аудитаар 2,132.2 сая төгрөгийн 5 алдааг Төсвийн тухай хуулийн 54 дүгээр зүйлийн 54.3-д "Төсвийн ерөнхийлөн захирагч нь төсвийн гүйцэтгэл болон жилийн эцсийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайланг нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу гаргана.", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-д "Холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах.", Сангийн сайдын 341 дүгээр тушаалаар баталсан "Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн болон Засгийн Газрын санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан тодруулга, бэлтгэх журам"-тай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлангийн "Толилуулга" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байгаа тул аудитын явцад залрууллаа. Үүнд:

1. Баянхонгор аймгийн Ойн анги нь 360.0 сая төгрөгийн үнэ төлбөргүй авсан бараа материалыг худалдан авснаар бүртгэсэн.

2. Баянхонгор аймгийн Жаргалтай амьдрал Сэтгэц нийгмийн сэргээн засах эмчилгээний төв нь үнэ төлбөргүй шилжүүлсэн авсан 1.5 сая төгрөгийн бараа материалыг Санхүүгийн үр дүнгийн тайланд үнэ төлбөргүй авсан үндсэн хөрөнгөөр бүртгэсэн.

3. Чандмань Баянхонгор ХК нь аймаг, сумын ОНХС-ийн хөрөнгөөр санхүүжсэн 126.0 сая төгрөгийн цэвэр, бохир усны автомашины үндсэн хөрөнгийн тодруулга тайланд бусад хэсэгт бүртгэсэн.

4. Баянхонгор аймгийн Үйлдвэржилт хөгжлийн корпорац ХХК нь улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаас санхүүжсэн 204.6 сая төгрөгийн нэхмэлийн тоног төхөөрөмжийг санхүүгийн үр дүнгийн тайланд үнэ төлбөргүй хүлээн үндсэн хөрөнгө дансанд бүртгээгүй.

5. Баянхонгор аймагт 2024 онд хөгжлийн төлөвлөгөө хэрэгжүүлэх арга хэмжээний зардлаас санхүүжсэн барааны нөөцийг санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд 1,440.1 сая төгрөгөөр илүү бүртгэсэн.

Аудитаар нийт 2,449.4 сая төгрөгийн 2 зөрчилд зөрчлийг арилгах давтан гаргахгүй байх 13.5 сая төгрөгийн 1 албан шаардлага, 2,435.9 сая төгрөгийн зөрчлийг давтан гаргахгүй байх 1 зөвлөмжийг хүргүүллээ.

5.1. Албан шаардлага

1. Нягтлан бодох бүртгэлтэй холбоотой.

Илрүүлэлт: Санхүүгийн байдлын өмнөх оны үлдэгдлийг 2023 оны аудитлагдсан санхүүгийн нэгтгэсэн тайлантай тулгаж үзэхэд Баянхонгор аймгийн Засаг даргын нөөц хөрөнгийн богино хугацаат өр төлбөр 13.5 сая төгрөгөөр буурсан, санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн орлого, зардал 56.6 сая төгрөгөөр өссөн, мөнгөн гүйлгээний тайлангийн орлого, зардал 430.4 сая төгрөгөөр илүү тайлагнасан байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4 дэх “Үнэн зөв байх”, 8 дугаар зүйлийн 8.4 дэх “Аж ахуйн нэгж, байгууллагын гүйцэтгэх удирдлага болон ерөнхий нягтлан бодогч санхүүгийн тайланд гарын үсэг зурж, тамга /тэмдэг/ дарж баталгаажуулах бөгөөд гүйцэтгэх удирдлага санхүүгийн тайлангийн үнэн зөвийг хариуцна. Санхүүгийн тайланг цахим хэлбэрээр гаргах тохиолдолд цахим гарын үсэг хэрэглэж баталгаажуулна.” Гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Аудитлагдсан тайлангийн дараа дээд шатны нэгтгэл дээр засвар оруулдаг байдлыг таслан зогсоон санхүүгийн тайланг үнэн зөв гаргаж байх, зөрчлийг арилгах давтан гаргахгүй байх албан шаардлагыг хүргүүлэв.

5.2. Зөвлөмж

1. Дотоод хяналт хариуцлагатай холбоотой.

Илрүүлэлт: Тайлант оны санхүүгийн тайланд 10,940.7 сая төгрөгийн авлагын үлдэгдэлтэй байгаа бөгөөд үүнээс 2,435.9 сая төгрөгийн хугацаа хэтэрсэн авлагын үлдэгдэлтэй байна.

Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8 дахь “Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх”, 6.4.1 дэх “төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж зарцуулах” гэсэн заалтуудтай нийцэхгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Олон жилийн насжилттай хугацаа хэтэрсэн авлагыг барагдуулах арга хэмжээг ажиллах зөрчлийг арилгах албан шаардлагыг хүргүүлэв.

Албан шаардлага, зөвлөмжийн биелэлтийг Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2025 оны 09 дүгээр сарын 25-ны дотор, холбогдох баримтын хамт ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		/сая төгрөгөөр/ Үүнээс			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй	
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Баянхонгор аймгийн Ойн анги нь 360.0 сая төгрөгийн үнэ төлбөргүй авсан бараа материалыг худалдан авснаар бүртгэсэн.	1	360.0			1	360.0	1	360.0		
Баянхонгор аймгийн Жаргалтай амьдрал Сэтгэц нийгмийн сэргээн засах эмчилгээний төв нь үнэ төлбөргүй шилжүүлсэн авсан 1.5 сая төгрөгийн бараа материалыг Санхүүгийн үр дүнгийн тайланд үнэ төлбөргүй авсан үндсэн хөрөнгөөр бүртгэсэн	1	1.5			1	1.5	1	1.5		
Чандмань Баянхонгор ХК нь аймаг, сумын ОНХС-ийн хөрөнгөөр санхүүжсэн 126.0 сая төгрөгийн цэвэр, бохир усны автомашины үндсэн хөрөнгийн тодруулга тайланд бусад хэсэгт бүртгэсэн.	1	126.0			1	126.0	1	126.0		
Баянхонгор аймгийн Үйлдвэржилт хөгжлийн корпорац ХХК нь улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаас санхүүжсэн 204.6 сая төгрөгийн нэхмэлийн тоног төхөөрөмжийг санхүүгийн үр дүнгийн тайланд үнэ төлбөргүй хүлээн үндсэн хөрөнгө дансанд бүртгээгүй.	1	204.6			1	204.6	1	204.6		
Баянхонгор аймагт 2024 онд хөгжлийн төлөвлөгөө хэрэгжүүлэх арга хэмжээний зардлаас санхүүжсэн барааны нөөцийг санхүүгийн тайланд 1,440.1 сая төгрөгөөр илүү бүртгэсэн.	1	1,440.1			1	1,440.1	1	1,440.1		
Нийт дүн	5	2,132.2			5	2,132.2	5	2,132.2		

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		/сая төгрөгөөр/ Үүнээс					
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Санхүүгийн байдлын өмнөх оны үлдэгдлийг 2023 оны аудитлагдсан санхүүгийн нэгтгэсэн тайлантай тулгаж үзэхэд Баянхонгор аймгийн Засаг даргын нөөц хөрөнгийн богино хугацаат өр төлбөр 13.5 сая төгрөгөөр буурсан, санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн орлого, зардал 56.6 сая төгрөгөөр өссөн, мөнгөн гүйлгээний тайлангийн орлого, зардал 430.4 сая төгрөгөөр илүү тайлагнасан байна.	1	13.5			1	13.5		
Тайлант оны санхүүгийн тайланд 10,940.7 сая төгрөгийн авлагын үлдэгдэлтэй байгаа бөгөөд үүнээс 2,435.9 сая төгрөгийн хугацаа хэтэрсэн авлагын үлдэгдэлтэй байна.	1	2,435.9					1	2,435.9
Дүн	2	2,449.4			1	13.5	1	2,435.9

oOo